

ระบบบริหารจัดการและระบบซ่อมบำรุงจักรยานระบบแบ่งปันภายใน
มหาวิทยาลัยนเรศวร
MANAGEMENT PLAN AND MAINTENANCE SYSTEM FOR BIKE
SHARING SYSTEM IN NARESUAN UNIVERSITY

นายทิชากร ถายา รหัส 51360790
นายกฤษณะ พุ่มจีน รหัส 51362909

ปริญญาบัณฑิตนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต^๑
สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2554

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
วันที่รับ..... ๑๐ ก.ค. ๒๕๕๕ .....
เลขทะเบียน..... ๑๖๙๓๒๕๗๘ .....
เลขเรียกเก็บสืบ..... ผ.๕ .....
มหาวิทยาลัยนเรศวร ๗๗๔๒ ๙

ใบรับรองปริญญาบัตร

ชื่อหัวข้อโครงการ	ระบบบริหารจัดการและระบบซ่อมบำรุงจักรยานระบบแบนปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร	
ผู้ดำเนินโครงการ	นายพิชากร ถายา	รหัส 51360790
	นายกฤชณ์ พุ่มเจ็น	รหัส 51362909
ที่ปรึกษาโครงการ	ดร.พิสุทธิ์ อภิชัยกุล	
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ	
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ	
ปีการศึกษา	2554	

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อนุมัติให้ปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

P. Bojik .....ที่ปรึกษาโครงการ
(ดร.พิสุทธิ์ อภิชัยกุล)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ฐาน บุญฤทธิ์)

.....กรรมการ
(ดร.โพธิ์งาม สมกุล)

ชื่อหัวข้อโครงการ	ระบบบริหารจัดการและระบบช่องบ่ำรุงจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร	
ผู้ดำเนินโครงการ	นายทิชากร ดายา	รหัส 51360790
	นายกฤษณะ พุ่มเงิน	รหัส 51362909
ที่ปรึกษาโครงการ	ดร.พิสุทธิ์ อภิชัยกุล	
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ	
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหการ	
ปีการศึกษา	2554	

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อร่วมรวมความรู้เกี่ยวกับจักรยานระบบแบ่งปันว่ามีลักษณะสำคัญอย่างไร หากมหาวิทยาลัยนเรศวรจะนำจักรยานระบบแบ่งปันมาประยุกต์ใช้ควรมีแผนบริหารจัดการอย่างไร จึงได้ทำการศึกษาเพื่อออกแบบระบบบริหารจัดการ และระบบช่องบ่ำรุง รถจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรขึ้น เพื่อให้จักรยานระบบแบ่งปันเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดข้อบกพร่องน้อยที่สุด จึงมีการศึกษางานวิจัยที่ได้รับความนิยมเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนระบบบริหารจัดการด้วย

แผนบริหารระบบการจัดการ สามารถรองรับการดำเนินงานในอนาคต เมื่อมีการใช้งานจักรยานระบบแบ่งปันขึ้นภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร และเพื่อก่อให้เกิดความเหมาะสมในการดำเนินระบบของจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศรมากที่สุด

ในด้านระบบบริหารการจัดการช่องบ่ำรุง สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ระบบช่องบ่ำรุง ตัวจักรยานและระบบช่องบ่ำรุงตัวสถานี นอกเหนือไปนั้นแล้วส่วนจะมีระบบช่องบ่ำรุงรักษาเชิงป้องกัน สำหรับการป้องกันการชำรุดเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และระบบช่องบ่ำรุงช่องบ่ำรุงรักษา เมื่อเกิดเหตุการณ์เฉพาะหน้า สำหรับการรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ไม่คาดคิด

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาอันพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเนื่องไปด้วยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
อาจารย์พี่เบริกษา ดร.พิสุทธิ์ อภิชัยกุล ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ
จนกระทั่งโครงการประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ภาควิชาวิศวกรรมโยธา ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านอุปกรณ์ และ
ขอขอบคุณ อาจารย์บุญพล มีโชค ที่ให้ข้อเสนอแนะและความรู้เพิ่มเติม ที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการ
ด้วยไม่ตรึงใจ ทำให้โครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้โครงการวิศวกรรมอุตสาหการฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ หากปราศจาก
ครอบครัวที่ให้ความรัก กำลังใจ ขอขอบคุณบุคลากรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจนเกิด
โครงการนิพิภารณ์ฉบับนี้ ทางคณะผู้จัดทำจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี่

คณะผู้ดำเนินโครงการวิศวกรรม

นายพิชากร ถายา

นายกฤษณะ พุ่มจีน

เมษายน 2555

สารบัญ

หน้า

ใบรับรองปริญญานิพนธ์	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตราสาร	จ
สารบัญรูป	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน	1
1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ	2
1.5 ขอบเขตการดำเนินโครงการ	2
1.6 สถานที่ในการดำเนินโครงการ	2
1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	2
1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ	2
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎี	3
2.1 จักรยานระบบแบ่งปัน	3
2.2 การบริหารการจัดการ	6
2.3 การบำรุงรักษา.....	7
2.4 การวางแผนการบำรุงรักษา	9
2.5 มาตรฐานการบำรุงรักษา	11
2.6 รายละเอียดของตารางแผนการบำรุงรักษา	12
2.7 ประเภทของการบำรุงรักษา	12
2.8 ชนิดของการซ่อมบำรุง	13
2.9 จุดเฝ้าระวังของการบำรุงรักษา	15
2.10 งบประมาณ	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินโครงการ	18
3.1 ศึกษาประวัติการใช้จัดยานที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยนเรศวรดำเนินโครงการ	19
3.2 กำหนดสถานีและจำนวนจัดยาน	19
3.3 วัดระยะทางระหว่างสถานี	20
3.4 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม	20
3.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	20
3.6 ระบบบริหารจัดการจัดยานระบบแบ่งปัน	21
3.7 ออกแบบระบบซ่อมบำรุงจัดยาน	21
3.8 ออกแบบระบบซ่อมบำรุงสถานี	21
3.9 ต้นทุนของจัดยานระบบแบ่งปัน	21
3.10 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์	21
บทที่ 4 ผลการทดลองและวิเคราะห์	22
4.1 ศึกษาประวัติการใช้งานจัดยานที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร	22
4.2 การกำหนดสถานีและจำนวนจัดยาน	25
4.3 การวัดระยะทางระหว่างสถานี	33
4.4 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม	34
4.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	35
4.6 ระบบบริหารจัดการจัดยานระบบแบ่งปัน	39
4.7 ระบบซ่อมบำรุงจัดยาน	42
4.8 ระบบซ่อมบำรุงสถานี	44
4.9 งบประมาณของจัดยานระบบแบ่งปัน	46
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	48
5.1 สรุปผลการดำเนินการวิจัย	48
5.2 ข้อเสนอแนะ	50
เอกสารอ้างอิง	51
ภาคผนวก ก	52
ภาคผนวก ข	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ	2
2.1 ประเภทของการบำรุงรักษา	13
2.2 ลำดับ 7 ขั้นตอนการบำรุงรักษา	16
4.1 แสดงจำนวนจักรยานตั้งต้นในแต่ละวันของแต่ละสถานี	33
4.2 ตารางแสดงระยะห่างระหว่างสถานี	34
4.3 รายละเอียดแผนซ้อมบำรุงรักษา	45

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 ระบบจัดยานแบ่งปันที่โคโลดาโด และบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา	4
2.2 ระบบจัดยานแบ่งปันที่เมืองหางโจว ประเทศจีน และที่เมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส	5
2.3 ระบบจัดยานแบ่งปัน ประเทศอสเตรเลีย	5
2.4 กระบวนการของการบริหารจัดการ	6
2.5 กระบวนการบริหาร	7
2.6 แผนภาพ Plan-Do-See	10
4.1 รายละเอียดเส้นทางเดินรถจักรยานและสถานีจอด	26
4.2 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้หอพักนิสิตปี 1	27
4.3 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้อาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติ	27
4.4 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ตึกมหาธรรมราชา	27
4.5 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ประตู 5	28
4.6 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ป้ายจอดรถโดยสารประจำทาง	28
4.7 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะวิศวกรรมศาสตร์	28
4.8 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้สะร่วยน้ำ	29
4.9 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะเกษตรศาสตร์	29
4.10 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร	29
4.11 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะวิทยาศาสตร์	30
4.12 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ประตู 4	30
4.13 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้เภสัชศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	30
4.14 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้อาคารปราปต์ไทรจักร	31
4.15 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้อาคารอนกประสงค์	31
4.16 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้สถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยนเรศวร	31
4.17 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้กลุ่มคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์และคณะพยาบาลศาสตร์	32
4.18 กราฟแสดงความต้องการใช้งานจักรยานระบบแบ่งปัน ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรแต่ละชั้นปี	36
4.19 กราฟแสดงความสัมพันธ์ความต้องการใช้งานของนิสิต ที่พักหอในมหาวิทยาลัยและนอกรมหาวิทยาลัยนเรศวร	36
4.20 กราฟแสดงความต้องการระยะเวลาการยืมคืนรถจักรยานของนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวรต่อครั้ง	37

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
4.21 กราฟแสดงความต้องการช่วงเวลาในการให้บริการจัดยานระบบแบ่งปันในวันจันทร์ถึงศุกร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร	38
4.22 กราฟแสดงความต้องการช่วงเวลาให้บริการจัดยานระบบแบ่งปันในวันหยุดเสาธารวันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร	38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบันการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีการให้บริการรถไฟฟ้าเพื่อความสะดวกในการเดินทางของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรเพียง 2 เส้นทาง ซึ่งการให้บริการรถไฟฟ้านั้นยังมีข้อจำกัดอยู่ในหลายด้าน เช่น ไม่สามารถเพิ่มจำนวนรถไฟฟ้าให้เพียงพอได้ในช่วงเวลาเร่งด่วน ตัวอย่างเช่น ช่วงเวลาเช้า ช่วงเวลาเปลี่ยนคาบเรียนนอกจากนี้เส้นทางรถไฟฟ้ายังไม่ครอบคลุมทุกเส้นทางที่นิสิตต้องการเดินทางด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการเริ่มแนวคิดโครงการจักรยานระบบแบ่งปัน (Bike Sharing) เพื่อตอบสนองความต้องการและแก้ไขข้อบกพร่องในการเดินทางของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร

จักรยานระบบแบ่งปันจะใช้สถาบันบัตรประจำตัวนิสิตเป็นตัวเชื่อมโยงในการยืม-คืนรถจักรยานกับสถานีโดยมีระบบล็อกที่เชื่อมต่อสั่งการจากระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งรับคำสั่งจากการหัสร้า โคล็ค เพื่อทำการล็อก ปลดล็อกรถจักรยาน ให้นิสิตที่ต้องการยืมรถจักรยานกับสถานีที่ใกล้ที่สุด และสามารถคืนรถจักรยานได้ในทุกสถานี ที่อยู่ภายใต้มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อให้จักรยานระบบแบ่งปัน (Bike Sharing) มีประสิทธิภาพรองรับการใช้งานของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร จึงต้องมีระบบบริหารการจัดการ และระบบซ่อมบำรุงที่มีความพร้อมสำหรับการใช้งานประจำวันของจักรยานระบบแบ่งปันได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นข้อสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้ระบบจักรยานแบ่งปัน (Bike Sharing) เป็นระบบที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

การส่งเสริมให้นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรใช้จักรยานระบบแบ่งปันในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย เป็นการช่วยลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุเป็นส่วนร่วมการช่วยประหยัดพลังงาน เป็นการส่งเสริมให้ผู้ใช้มีสุขภาพดี และยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์กับมหาวิทยาลัยนเรศวรให้มีความเป็นสากลมากขึ้นอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อศึกษา และสร้างระบบการบริหารจัดการและระบบการซ่อมบำรุงจักรยานระบบแบ่งปัน ภายใต้มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน

แผนระบบบริหารจัดการจักรยานและระบบซ่อมบำรุงรักษาจักรยานระบบแบ่งปันมหาวิทยาลัยนเรศวร

1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ

แผนระบบบริหารจัดการและระบบซ่อมบำรุงจัดรียนระบบทั้งปันภัยในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีการนำมายกต่อไปในมหาวิทยาลัยนเรศวร

1.5 ขอบเขตการดำเนินโครงการ

1.5.1 ศึกษาการจัดวางแผนจัดรียนระบบทั้งปันภัยในมหาวิทยาลัยนเรศวร

1.5.2 วางแผนระบบบริหารจัดการและระบบซ่อมบำรุงจัดรียนระบบทั้งปันภัยในมหาวิทยาลัยนเรศวร

1.6 สถานที่การดำเนินโครงการ

มหาวิทยาลัยนเรศวรตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.7 ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

มิถุนายน พ.ศ. 2554 ถึง มกราคม พ.ศ. 2555

1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ

ตารางที่ 1.1 ขั้นตอนและแผนการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการ	ช่วงเวลา							
	ม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.
1.8.1 ศึกษางานวิจัยของเมืองชัยอพทเทลและประวัติข้อมูลการใช้จัดรียน	↔							
1.8.2 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม		↔						
1.8.3 วิเคราะห์ข้อมูล		↔	↔					
1.8.4 การกำหนดสถานีและจำนวนจัดรียน			↔	↔				
1.8.5 วัดระยะทางระหว่างสถานี				↔	↔			
1.8.6 ระบบบริหารจัดการจัดรียนระบบทั้งปัน					↔	↔		
1.8.7 ระบบซ่อมบำรุงจัดรียน					↔	↔		
1.8.8 ระบบซ่อมบำรุงสถานี					↔	↔		
1.8.9 จัดทำรูปเล่มฉบับสมบูรณ์						↔	↔	

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีเบื้องต้น

ในการดำเนินโครงการศึกษาระบบการจัดการ และช่องบารุงจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรนี้ ประกอบด้วยภาพรวมของจักรยานระบบแบ่งปัน หลักการและทฤษฎีหลายเรื่องด้วยกัน ซึ่งแบ่งออกเป็นสามส่วนหลัก โดยส่วนแรกจะเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ซึ่งกล่าวถึง ความหมายของการบริหารจัดการ และกระบวนการหรือหน้าที่ของการบริหารจัดการที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในโครงการระบบบริหารจัดการ ระบบช่องบารุงจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนที่สองเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานช่องบารุง ซึ่งกล่าวถึง ความหมายของการบำรุงรักษา จุดมุ่งหมายของการบำรุงรักษา ประเภทของการบำรุงรักษา ชนิดของการบำรุงรักษา และส่วนที่สามกล่าวถึงงบประมาณที่ใช้ ซึ่งหลักการและทฤษฎีทั้งสามส่วนหลัก มีรายละเอียดดังนี้

2.1 จักรยานระบบแบ่งปัน (Bicycle Sharing System)

ระบบแบ่งปันจักรยาน (Bicycle Sharing System) คือ ระบบบริการจักรยานสาธารณะ ซึ่งผู้ใช้สามารถทำการยืมคืนจักรยานได้โดยตัวเอง ซึ่งจะมีจุดบริการจักรยานอยู่ทุกแห่งในชุมชน เพื่อผู้ยืมจะสามารถคืนจักรยาน ณ สถานที่ใดก็ได้ภายในระบบโดยไม่เสียค่าธรรมเนียม หรือเสียในอัตราที่น้อยที่สุด ซึ่งระบบแบ่งปันจักรยานนั้น มีจุดประสงค์หลัก คือ เพื่อลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและปัญหาด้านการจราจรภายในชุมชน ความนิยมการใช้จักรยานจึงมีมากมากในต่างประเทศทั่วไปในยุโรป ออสเตรเลีย อเมริกา หรือในเอเชียบางประเทศเช่น ญี่ปุ่น และจีน

สหรัฐอเมริกา ในปี 2537 โครงการจักรยานชุมชนครั้งแรกในประเทศไทยเริ่มต้นที่เมืองพอร์ตแลนด์ รัฐโอเรกอน โดยนักกิจกรรมสังคมและสิ่งแวดล้อม Tom O'Keefe, Joe Keating และ Steve Gunther จัดตั้งโครงการจักรยานสีเหลืองพอร์ตแลนด์ ในด้านการใช้งานถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก แต่จักรยานได้ถูกใจกรรมและเสียเป็นจำนวนมาก โครงการนี้จึงถูกยกเลิกในที่สุด และแทนที่ด้วย Commuter program ซึ่งมีจักรยานมือสองฟรีให้กับผู้ที่มีรายได้ต่ำและด้อยโอกาสที่ต้องการจักรยานเพื่อไปทำงานหรือการใช้งาน

ในปี 2539 ได้มีการจัดตั้งโครงการจักรยานสีเขียว ที่เมืองทุขอน รัฐแคลิฟอร์เนีย ซึ่งมีจักรยานในโครงการ 80 คัน โดยได้รับเงินทุนรัฐบาล ทั้งยังมีแผนการซ่อมบำรุงจักรยาน และมีการจัดสรรพื้นที่ใช้งานจักรยานในเมืองทุขอน รวมทั้งพื้นที่ที่ติดอยู่กับมหาวิทยาลัยแคริโซนา แต่โครงการนี้ก็ต้องถูกยกเลิกหลังจากจัดตั้งไปได้เพียง 5 เดือน เพราะจักรยานถูกใจกรรมถึง 30 คันในไม่กี่สัปดาห์และทั้งหมด 80 คันใน 5 เดือน และในปีเดียวกันนี้เอง ที่เมืองแมตติสัน รัฐวิสคอนเซน ได้มีการจัดตั้งโครงการจักรยานสีแดง ซึ่งให้ประชาชนที่นำไปได้ใช้งานเป็นหลัก โดยมีการมีการกำหนดพื้นที่ให้อยู่ระหว่างมหาวิทยาลัยวิสคอนเซน และตัวเมืองวิสคอนเซน มีกฎเกี่ยวกับการใช้จักรยานสีแดง คือ

จักรยานต้องอยู่ในบริเวณที่สาธารณะ ประชาชนทุกคนสามารถใช้ได้ แต่หลังจากที่จักรยานถูกทำลาย และมีการจัดกรรมจึงมีแก๊บโดยใช้บัตรเครดิตในการขึ้นจักรยาน หลังจากนั้นก็มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในแต่ละเมืองของสหรัฐอเมริกา

รูปที่ 2.1 ระบบจักรยานแบ่งปันที่ โคโล라도 และบอสตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มา: <http://ecolocalizer.com/2011/09/09/boston-bike-sharing-program-is-rockin-it>

<http://blog.sfgate.com/green/2010/08/06/colorado-tea-party-candidate-calls-bike-sharing-a-u-n-plot>

จีน จักรยานระบบแบ่งปันได้เป็นที่นิยมในประเทศ โดยเมืองทางใจวิมิจักรยานระบบแบ่งปันอยู่ในโครงการถึง 60,600 คัน ซึ่งมีการสร้างสถานีจอดจักรยานไว้ทุก 100 เมตร การใช้บริการจะพรีในชั่วโมงแรก ชั่วโมงที่สองจ่าย 1 หยวน ชั่วโมงที่สามจ่าย 2 หยวน และชั่วโมงต่อๆไปจะจ่าย 3 หยวน ในงาน World Expo 2010 ที่เมืองเชียงไห์ ได้มีการเปิดตัว โครงการจักรยานแบ่งปัน โดยใช้บัตรอาร์เอย์ฟอเดิล ผู้ใช้สามารถซื้อเครดิตใช้จักรยาน 100 ครั้ง ในราคา 30 ดอลลาร์สหรัฐ และสาหรับการใช้รถจักรยานในระยะทางที่สั้นก็จะมีรางวัลให้เป็นเครดิต แผนในการขยายต่อไปของเมืองคือ เพิ่มจักรยานได้เป็น 3,500 คัน และจุดจอดทั่วทั้งเมือง

ฝรั่งเศส โครงการจักรยานแบ่งปันในกรุงปารีสมีจักรยานในโครงการ 20,600 คัน แต่หลังจากที่รถจักรยานถูกทำลายและถูกจัดกรรม ทางกรุงปารีสจึงมีพื้นที่โครงการจักรยานแบ่งปันขึ้นในปี 2550 โดยในเครือข่ายของโครงการมีจักรยาน 20,000 คัน และสถานีจอด 1,450 แห่ง ทั่วทั้งปารีส ซึ่งมีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของโลก โดยมีการคาดการณ์ไว้ว่าจะมีผู้ใช้เฉลี่ย 50,000 ถึง 150,000 เที่ยวในแต่ละวัน

รูปที่ 2.2 ระบบจักรยานแบ่งปันเมืองหางโจว ประเทศจีน และเมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส

ที่มา: <http://www.whatsonxiamen.com/health3522.html>

ออสเตรเลีย โครงการจักรยานแบ่งปันจัดขึ้นที่เมืองเมลเบิร์นเป็นแห่งแรก เปิดตัวเมื่อเดือนมิถุนายน 2553 และอีกเมืองที่มีโครงการตามมาคือเมืองบริสเบน โดยมีข้อบังให้สวมหมวกนิรภัยด้วยโครงการของอสเตรเลียมีพื้นฐานมาจาก Montreal's BIXI ประเทศแคนาดา เริ่มต้นโครงการมีสถานีจักรยาน 10 สถานี และมีจุดมุ่งหมายเพิ่มเป็น 50 สถานีในเดือนกรกฎาคม 2553 โดยมีการคาดการณ์ว่าจะมีผู้ใช้เฉลี่ย 500 เที่ยวต่อวัน การใช้งานจักรยานแบ่งปันมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในด้านการประชาสัมพันธ์ก็ได้มีการจัดทำเว็บไซต์ สำหรับระบบจักรยานแบ่งปันเพื่อให้นักท่องเที่ยว ได้ทราบตำแหน่งของสถานีจักรยาน ตามจุดต่างๆทั่วทั้งเมือง และยังมีการจัดทัวร์รอบเมืองโดยใช้จักรยาน

รูปที่ 2.3 ระบบจักรยานแบ่งปัน ประเทศออสเตรเลีย

ที่มา: <http://cyclestyle.com.au/1369/test-ride-melbourne-bike-share>

2.2 การบริหารการจัดการ

ธุรกิจหรือองค์กรคือกลุ่มของบุคคลที่มาร่วมกันทำงานด้วยโครงสร้างและการประสานงานเป็นหลักการที่ชัดเจนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ (Ricky W. Griffin, 1999, p.6) ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรจากสภาพแวดล้อมทางธุรกิจประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Material) เครื่องจักร (Machine) วิธีการ (Method) และการบริหาร (Management) หรือที่นิยมเรียกว่า 6M

2.2.1 การจัดการ (Management)

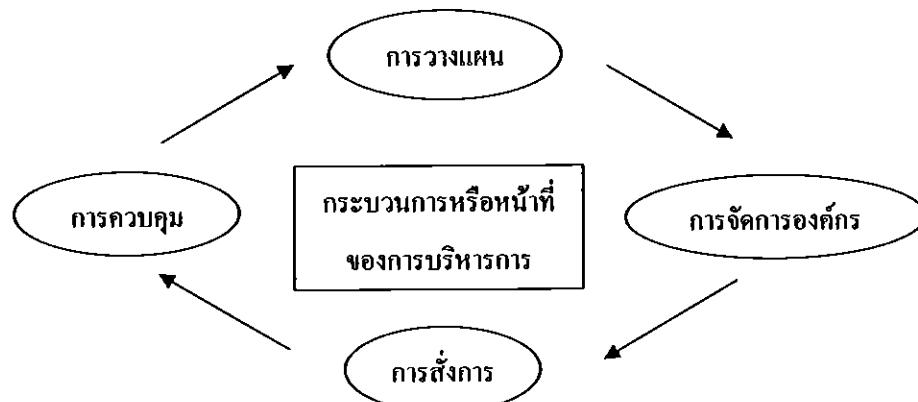
การจัดการ (Management) หมายถึงกระบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่างๆ สำเร็จลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลด้วยคน และทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ ซึ่งตามความหมายนี้ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่กระบวนการ (Process) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และ ประสิทธิผล (Effectiveness)

ความหมายของการบริหารจัดการ หมายถึงการจัดการหรือการบริหารจัดการ ซึ่งสามารถจำแนกความหมายออกได้เป็นสองส่วนคือคำว่า การบริหาร และการจัดการ ดังนี้

2.2.1.1 การบริหาร (Administration)

จะเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญ และการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูง การบริหาร คือกลุ่มของกิจกรรมประกอบด้วย

- ก. การวางแผน (Planning)
- ข. การจัดองค์กร (Organizing)
- ค. การสั่งการ (Leading/Directing) หรือการอำนวย
- ง. การควบคุม (Controlling)

รูปที่ 2.4 กระบวนการของการบริหารจัดการ

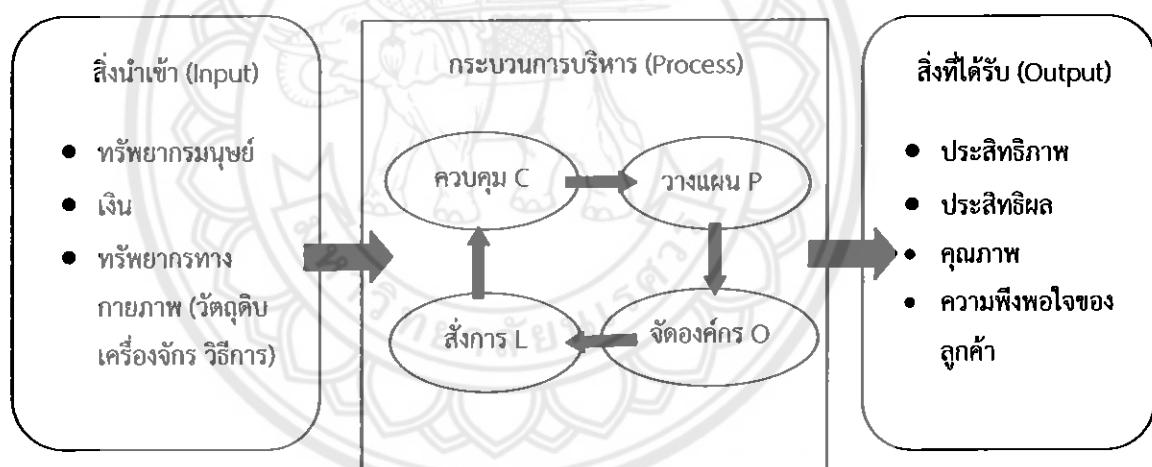
ที่มา: รศ. ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, องค์การและการจัดการ, 2545

ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กรเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน

2.2.1.2 การจัดการ (Management)

จะเน้นการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ (Business management) ประเด็นสำคัญของการบริการจัดการ (Management) มีดังนี้

- ก. การบริหารจัดการสามารถประยุกต์ใช้กับองค์กรได้องค์กรหนึ่งได้
- ข. เป้าหมายของผู้บริหารทุกคน คือ การสร้างกำไร
- ค. การบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิต (Productivity) โดยมุ่งสู่ประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ วิธีการใช้ทรัพยากรโดยประหยัดที่สุด และประสิทธิผล (Effectiveness) บรรลุเป้าหมาย คือ ประโยชน์สูงสุด
- ง. การบริหารจัดการสามารถนำมาใช้สำหรับผู้บริหารในทุกระดับชั้นขององค์กร

ที่มา: รศ. ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, องค์การและการจัดการ, 2545

2.3 การบำรุงรักษา

ในงานบริหารการผลิต หรือการบริการมักจะหลีกเลี่ยงงานเพิ่มเติมที่สำคัญงานหนึ่งคือ การซ่อมและบำรุงรักษาไปในตัว ถึงแม้ว่างานซ่อมและบำรุงรักษาไม่ใช่งานผลิตโดยตรง แต่งานซ่อมบำรุงรักษา ก็มีบทบาทช่วยให้การผลิต และการบริการขององค์กรนั้นเป็นไปอย่างราบรื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันที่การผลิต และการบริการจำเป็นที่จะต้องอาศัยอุปกรณ์ และเครื่องจักรมากขึ้น การที่ เครื่องจักรเกิดขัดข้องมากทันทัน หรือไม่สามารถใช้งานได้จะทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อ ประสิทธิภาพการผลิต และการบริการนั้นๆ

2.3.1 ความหมายของการบำรุงรักษา

การบำรุงรักษา (Maintenance) หมายถึง การพยายามรักษาสภาพของเครื่องมือ เครื่องจักรต่างๆให้มีสภาพที่พร้อมจะใช้งานอยู่ตลอดเวลา การบำรุงรักษานั้นครอบคลุมไปถึงการซ่อมแซม (Repair) เครื่องด้วย

ทำไม่เจ็บต้องทำการบำรุงรักษาด้วยตนเอง

ในอดีตเป็นเรื่องธรรมชาติที่ผู้ใช้อุปกรณ์เครื่องจักรจะเป็นผู้ซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องจักรนั้น แต่ในภายหลังอุปกรณ์เครื่องจักรมีการยกระดับสูงขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้นจากนั้นยังมีการนำระบบ PM (Preventive Maintenance) แบบอเมริกามาใช้จึงทำให้เกิดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในด้านการซ่อมบำรุงเท่านั้นที่จะเป็นผู้ดำเนินการซ่อมบำรุงเครื่องจักรในลักษณะแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน แต่ด้วยการทำให้ประสิทธิภาพในการใช้งานอุปกรณ์เครื่องจักรอย่างเต็มกำลังความสามารถให้ได้นั้น จะทำได้ยากมากหากอาศัยเฉพาะกำลังของฝ่ายซ่อมบำรุงเท่านั้น เพราะฉะนั้นจึงก่อให้เกิดกิจกรรมซ่อมบำรุงด้วยตนเองขึ้น ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของกิจกรรมกลุ่มย่อย และการซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องจักรเข้าด้วยกัน

2.3.2 จุดมุ่งหมายของการบำรุงรักษา

ในการบำรุงรักษาเครื่องจักร เป็น การผสมผสานกัน ของการทำงานด้านเทคนิค และ การจัดการเพื่อคงสภาพของอุปกรณ์ไว้ให้มีความพร้อมในการใช้งานมากที่สุด หรือ พื้นฟูสภาพของอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา ดังนั้นการบำรุงรักษาจึงมีจุดมุ่งหมายดังนี้

2.3.2.1 เพื่อให้เครื่องมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิผล (Effectiveness)

คือ สามารถใช้เครื่องมือเครื่องใช้ได้เต็มความสามารถ และตรงกับวัตถุประสงค์ให้มากที่สุด

2.3.2.2 เพื่อให้เครื่องมือเครื่องใช้มีสมรรถนะการทำงานสูง (Performance) และช่วยให้เครื่องมือหรืออุปกรณ์มีอายุการใช้งานยาวนาน เพราะเมื่อเครื่องมือหรืออุปกรณ์ถูกใช้งานไประยะเวลานั้นจะเกิดการสึกหรอ ถ้าหากไม่มีการปรับแต่งหรือซ่อมแซมแล้วเครื่องมืออาจเกิดการขัดข้องชำรุดเสียหายหรือทำงานผิดพลาดได้

2.3.2.3 เพื่อให้เครื่องมือเครื่องใช้มีความเที่ยงตรงน่าเชื่อถือ (Reliability) คือ การทำให้เครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้มีมาตรฐานไม่มีความคลาดเคลื่อนหรือผิดปกติใดๆเกิดขึ้น

2.3.2.4 เพื่อความปลอดภัย (Safety) ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญเครื่องมือเครื่อง หรืออุปกรณ์ใช้จะต้องมีความปลอดภัยเพียงพอต่อผู้ใช้งาน ถ้าเครื่องมือเครื่องหรืออุปกรณ์ใช้ทำงานผิดพลาด ชำรุดเสียหาย ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และการบาดเจ็บต่อผู้ใช้งานได้ การบำรุงรักษาที่ดีจะช่วยควบคุมการผิดพลาดได้

2.3.2.5 เพื่อลดมลภาวะของสิ่งแวดล้อม (Environment) เพราะเครื่องมือเครื่อง
หรืออุปกรณ์ใช้ที่ชำรุดเสียหายเก่าแก่ ขาดการบำรุงรักษา จะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมซึ่ง¹
อาจจะเป็นอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.3.2.6 เพื่อประหยัดพลังงาน (Energy) เพราะเครื่องมือเครื่องใช้ส่วนมากจะ²
ทำงานได้ต้องอาศัยพลังงาน เช่น ไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง ถ้าหากเครื่องมือเครื่องใช้ได้รับการดูแลให้อยู่³
ในสภาพดี เดินرانเรียบไม่มีการร้าวไหลของน้ำมัน การเผาไหม้สมบูรณ์ ก็จะสิ้นเปลืองพลังงานน้อยลง⁴
ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้

2.4 การวางแผนการบำรุงรักษา

การวางแผนงาน คือ ความพยายามที่จะให้ได้มาซึ่งแผน (Plan) และแผนการดำเนินงาน
(Procedure) เพื่อให้เป็นแนวทางที่จะดำเนินการหรือดำเนินธุรกิจใดๆให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังนั้น⁵
ในการวางแผนจะต้องประกอบด้วยแผน และแผนการดำเนินงาน

2.4.1 แผน (Plan) และแผนการดำเนินงาน (Procedure)

กระบวนการหรือขั้นตอนที่ใช้กระบวนการบริหารงาน หรือดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงตาม⁶
วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมาย และนโยบายที่ได้วางไว้ จะต้องคิดหรือทำให้เกิดขึ้นก่อนการดำเนินการ
หรือธุรกิจใดๆ โดยใช้ความรู้ทางวิชาการ หรือวิจารณญาณในการวิเคราะห์ถึงเหตุการณ์ในอนาคต
แผนที่ดี และมีประสิทธิภาพขั้นอยู่กับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้สูง⁷

2.4.2 ขั้นตอนการทำตามแผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือ

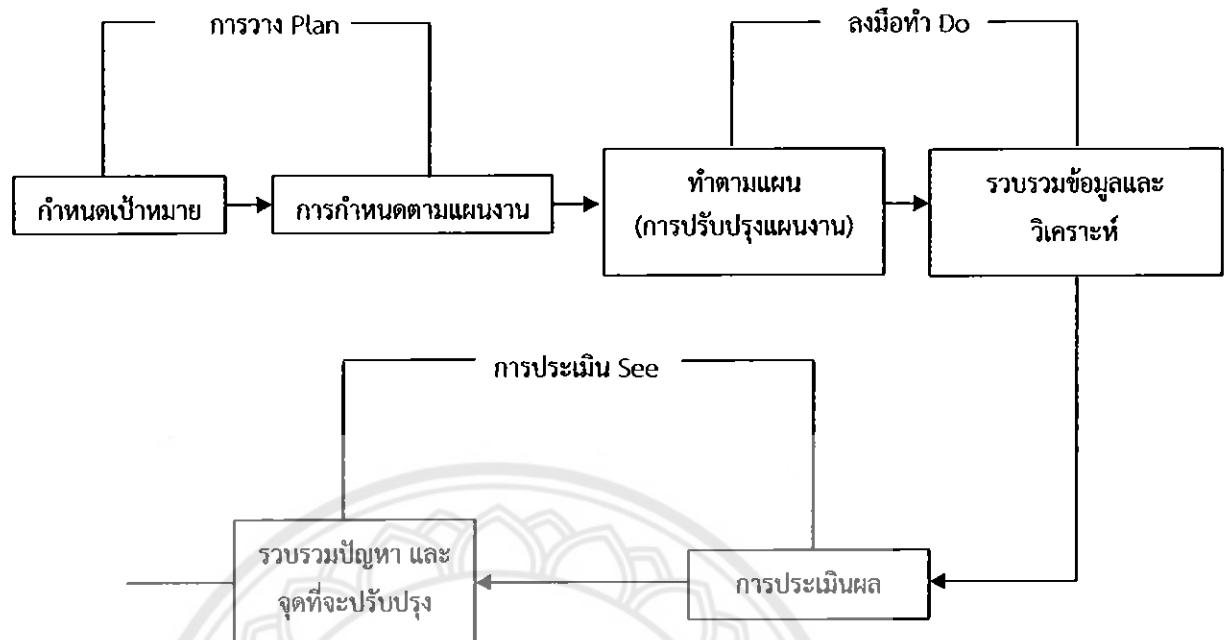
2.4.2.1 ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

2.4.2.2 การลงมือทำหรือปฏิบัติตามแผน (Do)

2.4.2.3 ขั้นตอนการประเมินผลการดำเนินงาน (See)

โดยรวมปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานเพื่อนำมาเป็นแนวทางของการแก้ไข⁸
ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนทั้ง 3 นี้เรียกว่า Plan-Do-See อันเป็นหลักกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมหรือ⁹
ทำธุรกิจดัง แสดงไว้ในรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 แผนภาพ Plan-Do-See

ที่มา: พูลพร แสงบางปลา, การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการบำรุงรักษา, 2545

จากรูปที่ 2.6 ขั้นตอนแรกคือการวางแผน (Plan) ถึงรายละเอียดของการกำหนดเป้าหมาย และกำหนดแผนงาน

จากแผนภาพจะเห็นได้ว่าในขั้นตอนการวางแผนงาน มีส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ กำหนดเป้าหมาย และกำหนดแผนงานทุกอย่างจะเริ่มที่วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ต้องแสดงออกให้เห็นจุดหมายที่ชัดเจนของกิจกรรมที่กระทำ และขณะเดียวกัน จะต้องระบุหรือกำหนดถึงผลงานที่คาดว่าจะเกิดขึ้นด้วยเหตุที่วัตถุประสงค์ และเป้าหมายมีความสำคัญอย่างยิ่งและจะต้องเป็นตัวที่กำหนดให้เสร็จก่อนที่จะดำเนินขั้นตอนต่อไป ฉะนั้นต้องเขียนวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพให้ดียิ่งขึ้นจึงยกตัวอย่างดังนี้

ก. เป็นเป้าหมายที่กำหนดจากผู้บริหารชั้นสูง เช่น จากกิจกรรมการบริหารของบริษัท ผู้จัดการบริษัท ผู้จัดการโรงงาน ฯลฯ โดยผู้บริหารระดับสูงมอบหมายให้วางแผนงานโดยกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์

ข. ผู้วางแผนต้องกำหนดวัตถุประสงค์เอง ในกรณีเช่นนี้การกำหนดวัตถุประสงค์จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของสถานการณ์หรืออาจเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ค. ขั้นที่สอง คือ ลงมือทำ (Do) จะถึงรายละเอียดของการทำแผน (การปรับปรุงแผน) รวมถึงการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ เมื่อวางแผนสำเร็จแล้วต่อไปคือ ทำตามแผนที่กำหนดไว้มีการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ถึงสิ่งที่ได้ปฏิบัติลงไป

ง. ขั้นตอนที่สาม คือ การประเมิน (See) ประกอบด้วยการประเมินผลและการรวมปัญหาและจุดที่จะปรับปรุง

2.5 มาตรฐานการบำรุงรักษา

การวางแผนการบำรุงรักษา และขั้นตอนปฏิบัตินั้น พิจารณาได้จากการตรวจสอบและการตรวจซ่อมเครื่องจักรอุปกรณ์ และมาตรฐานการบำรุงรักษาทุกชนิดดังนี้ แผนการตรวจ จึงเป็นสิ่งจำเป็น และสิ่งสำคัญควบคู่ไปกับแผนการบำรุงรักษา

2.5.1 แผนการตรวจ แผนการตรวจซ่อม

ในแผนการบำรุงรักษา แม้แต่รูปแบบการบำรุงรักษา PM ก็ไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะไม่มีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นก่อนถึงรอบของการบำรุงรักษา ส่วนการบำรุงรักษาแบบที่มีการบำรุงรักษาอยู่ยังจำเป็นต้องกำหนดเวลาปฏิบัติการใช้ชัดเจนด้วยการตรวจสอบ และติดตามสภาพการเสื่อมชำรุดไปพร้อมกัน

ดังนั้นแผนการบำรุงรักษาจึงเป็นรากฐานสำคัญของกิจกรรมการบำรุงรักษา แต่ไม่สามารถตัดตอนข้อมูลการบำรุงรักษาอย่างแน่นอนในการตรวจ การตรวจซ่อมเพื่อนำไปทบทวนแผนการบำรุงรักษาได้แล้ว ก็ไม่สามารถวางแผนการบำรุงรักษาที่ดีได้

2.5.1.1 สิ่งสำคัญสำหรับแผนการตรวจหากการตรวจสอบสภาพ

- ก. มีการกำหนดวิธีการตรวจ การตรวจซ่อม
- ข. สามารถทราบถึงการเสื่อมสภาพเชิงประมาณและคาดคะเนการเสื่อมสภาพในอนาคตได้
- ค. มีมาตรฐานควบคุมดูแลความละเอียด

2.5.1.2 สิ่งที่ได้รับจากการตรวจและการตรวจซ่อม

- ก. จะสามารถรับประทานได้ถึงไหน ต่อไปเมื่อไรจำเป็นต้องมีมาตรการอะไร
- ข. จะดูถูกการเสื่อมสภาพการทำงาน หรือการเสื่อมสภาพผิดปกติ
- ค. การตรวจเชิงแก้ไขปรับปรุง จะให้ผลดีกว่าการตรวจแบบย่อย
- ง. เน้นการดูแลตรวจสอบจุดที่สำคัญ

2.5.2 การกำหนดจุดตรวจสอบในมาตรฐานการบำรุงรักษา

เพื่อโยงผลการตรวจสอบ และการตรวจซ่อมเข้ากับแผนการบำรุงรักษา จำเป็นต้องมีการกำหนดจุดตรวจสอบในมาตรฐานการบำรุงรักษา เพื่อบ่งชี้ตำแหน่งในการบำรุงรักษาได้ ซึ่งจุดตรวจสอบนั้นสามารถพิจารณาเป็นส่วนต่างๆ

2.6 รายละเอียดของตารางแผนการบำรุงรักษา

ในรายละเอียดของตารางแผนการบำรุงรักษาควรมีความละเอียดและชัดเจนเพื่อให้เข้าใจง่ายอีกทั้งยังต้องมีการเก็บข้อมูลไว้เพื่อจัดทำสถิติอีกด้วย

2.6.1 ตารางแผนการบำรุงรักษา

คือ การจำลองกิจกรรมการบำรุงรักษาบนโต๊ะทำงานโดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

2.6.1.1 สามารถตรวจสอบแผนในอนาคตได้โดยใช้ข้อมูลจากอดีต

2.6.1.2 ข้อมูลจากอดีตจะเขียนบนตารางแผนงาน

2.6.1.3 สามารถเปรียบเทียบกับแผนเครื่องจักรอุปกรณ์ได้ง่าย

2.6.1.4 ไม่ใช่จัดแต่เพียงกำหนดการผลลัพธ์เท่านั้นต้องบันทึกเรื่องสำคัญไว้ด้วย

2.6.1.5 แผนอุปกรณ์ให้ทำแบบแยกตามส่วน แผนงานให้ทำตามเครื่องจักรอุปกรณ์

2.6.2 ข้อความหลักที่ต้องบันทึกลงในตารางการบำรุงรักษา

กรณีที่ทำแผนบำรุงรักษาเพื่อเป็นหลักฐาน แผนมาตรฐาน ข้อมูลที่จำเป็นมีดังนี้

2.6.2.1 แผนอุปกรณ์

ชื่อชิ้นส่วน จำนวนอุปกรณ์ หลักค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ราคายield ระยะเวลาจัดทำจำนวน และจุดผ้าระหว่าง

2.6.2.2 แผนงาน

ชื่องาน หลักจำนวนงานต่อราคาน่วย และการปฏิบัติงาน

2.7 ประเภทของการบำรุงรักษา

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่า การบำรุงรักษา หมายถึง การพยาบาลรักษาสภาพของเครื่องมือเครื่องจักร ต่างๆให้มีสภาพที่พร้อมจะใช้งานอยู่ตลอดเวลาในทางปฏิบัติสามารถแบ่งประเภทของการบำรุงรักษาออกเป็น 2 ประเภท ดังที่ตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ประเภทของการบำรุงรักษา

การบำรุงรักษาตามแผน (Planned Maintenance)	การบำรุงรักงานอกแผน (Unplanned Maintenance)
<p>การบำรุงรักษาตามกำหนด ตามแผนงาน ตามระบบที่วางไว้ทุกประการ</p> <p>เป็นงานที่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าสามารถเตรียมการไว้ล่วงหน้าได้</p> <p>สามารถกำหนดระยะเวลาสถานที่และจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่จะเข้าได้ดำเนินการได้แนวทางการบำรุงรักงานนี้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าแล้วว่าควรใช้การบำรุงรักษาแบบใดจึงจะเหมาะสม เช่นการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน การบำรุงรักษาเพื่อแก้ไขให้เข้ามาดำเนินการ ส่วนระยะเวลาเข้าไปทำการบำรุงรักษาอาจจะกำหนดหรือวางแผนเข้าช่องชั่นของเครื่องกำลังทำงานอยู่ หรือขณะเครื่องชำรุด (Breakdown Maintenance) หรือหยุดการใช้เครื่องเพื่อทำการบำรุงรักษา การซ่อมบำรุงรักษาประเภทนี้จะมีปัญหาน้อย เพราะมีเวลาเตรียมการล่วงหน้าได้ทุกขั้นตอน</p>	<p>เป็นการบำรุงรักษาอกรอบงานที่วางแผนไว้เนื่องจากเครื่องเกิดการขัดข้องชำรุดเสียหายอย่างกะทันหัน ต้องเร่งรีบทำการซ่อมแซมทันทีให้เสร็จเรียบร้อยทันการใช้งาน</p> <p>การบำรุงรักษาประเภทนี้จะเกิดปัญหามากกว่าการบำรุงรักษาตามแผน เนื่องจากไม่สามารถทราบล่วงหน้ามาก่อน</p> <p>ไม่สามารถกำหนด เวลา สถานที่ ที่แน่นอนได้ ไม่สามารถเตรียมจัดหาผู้ปฏิบัติงาน อุปกรณ์ อะไหล่ ที่จะใช้บำรุงได้ทันที</p>

2.8 ชนิดของการซ่อมบำรุง

การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเป็นการปฏิบัติการซ่อมบำรุงรักษาก่อนที่ความเสียหายจะเกิดขึ้นเป็นการตรวจสอบประจำวันและพยาຍານช่วยเหลือกรณีอื่นๆ ที่จะป้องกันไม่ให้เครื่องจักรเสีย การรักษา อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้อยู่ในสภาพที่สามารถทำงานได้ดีตามคำสั่งหรือการดูแล การตรวจสอบของเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการผลิต ก่อนที่เครื่องจักรจะเสียหายขัดข้อง โดยมีการทำแผนป้องกัน และบำรุงรักษาไว้ล่วงหน้า เช่น การทำความสะอาด หล่อเลี้น การตรวจสอบ การตรวจสอบ และความถูกต้อง ดังนี้จึงแบ่งชนิดของการซ่อมบำรุงออกเป็น 4 หัวข้อหลัก ดังต่อไปนี้

2.8.1 การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

คือ การดำเนินการกิจกรรมซ่อมบำรุงตามกำหนดเวลา ก่อนที่เครื่องจักรจะเกิดชำรุดเสียหาย ป้องกันการหยุดของเครื่องจักรโดยเหตุฉุกเฉิน สามารถทำได้ด้วยการตรวจสอบสภาพเครื่องจักร การทำความสะอาดและหล่อสีโดยถูกวิธี การปรับแต่งให้เครื่องจักรที่จุดทำงานตามค่าแนะนำของคูมีอรวมทั้งการบำรุงและเปลี่ยนชิ้นอะไหล่ตามกำหนดเวลา เช่น การเปลี่ยนชุดลูกปืน ถ่ายน้ำมันเครื่อง ยัดจารบี

2.8.1.1 ประโยชน์ของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

ก. สามารถลดอายุการทำงานของเครื่องจักรและป้องกันการชำรุดเสียหายระหว่างการใช้งาน

ข. ทำได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วไม่กระทบกับการผลิตหรือการให้บริการ เพราะมีกำหนดเวลา มีข้อมูล และวิธีการทำงานพร้อม

ค. ลดเวลาที่หยุดชะงักเนื่องจากเครื่องจักรชำรุดระหว่างการผลิตลงได้

ง. สามารถลดอุบัติเหตุหรืออันตรายเนื่องจากการชำรุดของเครื่องจักรลงได้

จ. ทำให้วางแผนได้ง่าย และทำให้สามารถใช้พนักงานซ่อมบำรุงตลอดจนอุปกรณ์และเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.8.2 การบำรุงรักษาเชิงแก้ไขปรับปรุง (Corrective Maintenance)

คือ การดำเนินการเพื่อการดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไขเครื่องจักรหรือส่วนเครื่องจักรเพื่อชัดเจนชัดขึ้นเรื่อรังของเครื่องจักรให้หมดไปโดยสิ้นเชิง

ปรับปรุงสมรรถภาพของเครื่องจักรให้สามารถผลิตได้ด้วยคุณภาพ และปริมาณที่สูงขึ้น การบำรุงรักษาเชิงแก้ไขปรับปรุงไม่ได้หมายถึง การแก้ไขปรับปรุงวิธีบำรุงรักษาแต่จะหมายถึง การแก้ไขปรับปรุงตัวเครื่องจักรเพื่อที่จะลดความเสียหายจากการเสื่อมสภาพ และค่าใช้จ่ายของการบำรุงรักษาลง กล่าวคือเป็นการปรับปรุงคุณสมบัติของเครื่องจักรให้ดีขึ้นนั่นเอง

แต่ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายของการแก้ไขปรับปรุงเครื่องจักรมากกว่าผลกระทบของค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา และความเสียหายจากการเสื่อมสภาพก็จะทำให้วิธีการบำรุงรักษาเชิงแก้ไขปรับปรุงนี้ไม่มีความหมายดังนั้นจึงจำเป็นจะต้องมีการควบคุม เช่นเดียวกับการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน

Corrective Maintenance มีเป้าหมายในการลดการสูญเสีย ลดต้นทุนในการซ่อมบำรุง ลดเวลาในการซ่อม ยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักร ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่าการทำ corrective maintenance เป็นกิจกรรมที่สำคัญมากเทียบกับกิจกรรมซ่อมบำรุงในลักษณะอื่นๆ

2.8.3 การป้องกันการบำรุงรักษา (Maintenance Prevention)

คือ การดำเนินการใดๆตามที่จะให้ได้มาซึ่งเครื่องจักรที่ไม่ต้องการการบำรุงรักษา หรือต้องการแต่น้อยที่สุด สามารถดำเนินการได้โดย

2.8.3.1 การออกแบบเครื่องจักรให้แข็งแรงทนทาน บำรุงรักษาง่าย

2.8.3.2 ใช้เทคนิค และวัสดุซึ่งจะทำให้เครื่องจักรมีความเชื่อถือได้สูง

2.8.3.3 รู้จักเลือก และซื้อเครื่องจักรที่ดี ทนทาน ซ่อมง่าย และมีราคาที่เหมาะสม

2.8.3.4 การป้องกันการบำรุงรักษาจะได้ผลก็ต่อเมื่อมีข้อมูล และประวัติของเครื่องรุ่น แรกๆ โดยละเอียด

จึงการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่จะช่วยให้การออกแบบหรือการเลือกซื้อเครื่องจักร บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการป้องกันการบำรุงรักษาได้

2.8.4 การซ่อมบำรุงรักษาหลังเหตุขัดข้อง (Breakdown Maintenance)

คือ การบำรุงรักษาเมื่อเครื่องจักรเกิดชำรุด และหยุดโดยฉุกเฉิน

วิธีการนี้ แม้ว่าจะเป็นวิธีการดั้งเดิมในการบำรุงรักษา แต่ยังจำเป็นต้องนำมาใช้อีก หลักเลี้ยงไม่ได้เนื่องจากเครื่องจักรทั้งหลาย แม้ว่าจะได้รับการบำรุงรักษาป้องกันอย่างเพียงพอ ก็ยังมีโอกาสเกิดเหตุเสียโดยฉุกเฉินขึ้นโดยตลอดเวลา

2.9 จุดเฝ้าระวังของการบำรุงรักษา (Point of Surveillance)

โดยเป้าหมายนั้นอยู่ที่พัฒนาให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการตรวจสอบประจำวัน โดยมีความรู้และหลักการของอุปกรณ์เครื่องจักรเป็นสิ่งช่วยเสริม ภายใต้การมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในอุปกรณ์ เครื่องจักรและโครงสร้างโดยการดำเนินการถ่ายทอดให้การศึกษาอบรมและตรวจยืนยันด้วยการ ทดสอบในทั้งหมด เช่น นื้อต ระบบขับเคลื่อน ความปลอดภัยและความผิดปกติทั่วไป

2.9.1 จุดเฝ้าระวังที่นือต

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจถึงกลไกของนื้อตแต่ละชุด และกำหนดให้ชัดเจนว่าชุดใดบ้าง เป็นส่วนที่ต้องให้การตรวจสอบ หลังจากนั้นจะแน่นได้ท็อก (Torque) ที่เหมาะสมแล้วโดยหลักการ ควรทำเครื่องหมายแสดงว่าตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว

2.9.2 จุดเฝ้าระวังที่ระบบขับเคลื่อน

เป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก และเป็นส่วนที่รับภาระมากที่สุดซึ่งการกำจัดข้อบกพร่องใน ระบบขับเคลื่อนนี้ จะช่วยลดการขัดข้องที่จะเกิดขึ้นกับจุดอื่นได้ ในการตรวจสอบควรเลื่อนไปที่การ สั่นคลอนของระบบขับเคลื่อน การเลื่อนตัว การสีกหรือ

2.9.3 จุดเฝ้าระวังที่ความปลอดภัย

เป็นส่วนที่มาความสำคัญไม่แพ้กับจุดตรวจอื่น และต้องมีการตรวจสอบเป็นอันดับต้นๆ การตรวจสอบควรสังเกตไปที่ความครบของขึ้นส่วน ความเสียหายของขึ้นส่วน เช่น เบรก ที่เหยียบ พักเท้าหลัง ไฟส่องหลังรถ เป็นต้น

2.9.4 จุดเฝ้าระวังทั่วไป

เป็นส่วนที่ต้องตรวจสอบเพื่อความพึงพอใจของผู้ใช้บริการโดยตรวจสอบสภาพโดยทั่วไป เช่น การบิดของแขนบังคับ สนิมเหล็ก เป็นต้น

7 ลำดับขั้นตอนเมื่อพบปัญหาเป็นขั้นตอนที่ซ่อมบำรุงด้วยตนเอง

ตารางที่ 2.2 ลำดับ 7 ขั้นตอนการบำรุงรักษา

7 ลำดับขั้นตอน	การซ่อมบำรุงด้วยตนเอง
1. การจัดลำดับเนื่องไขเพื่อให้เห็นถึงสิ่งผิดปกติ	ขั้นตอนที่ 1: การทำความสะอาดเบื้องต้น
2. การทำให้เห็นถึงจุดบกพร่องที่ซ่อนเร้นในเชิงฟิสิกส์	ขั้นตอนที่ 2: มาตรการต่อแหล่งกำเนิดปัญหาและบริเวณที่ยากต่อการเข้าไปแก้ไข
3. การให้เป็นเกณฑ์ช่วยวิเคราะห์เพื่อป้องกันก่อนเกิดสิ่งผิดปกติ	ขั้นตอนที่ 3: การสร้างมาตรฐานขั้นต้นสำหรับการซ่อมบำรุงด้วยตนเอง
4. การทำให้เกิดมาตรฐานการตัดสินใจ	ขั้นตอนที่ 4: การตรวจสอบโดยรวม
5. การทำให้เกิดสีสันของมาตรฐานการตัดสินใจสิ่งผิดปกติ	
6. การยึดมั่นในกิจกรรมเพื่อป้องกันก่อนเกิดสิ่งผิดปกติ	ขั้นตอนที่ 5: การตรวจสอบด้วยตนเอง
7. ความสมบูรณ์ของการควบคุมโดยการมองเห็นด้วยตา	

ที่มา: กล้าหาญ วรพุทธพร, การบำรุงรักษาทวีผล, 2544, น.66

2.10 งบประมาณ

งบประมาณ คือ แผนการที่คาดไว้ว่าจะต้องจ่าย โดยการคิดล่วงหน้าและแสดงอกรมาเป็นตัวเลข งบประมาณ อาจแสดงอกรมาในรูปของตัวเงิน จำนวนชั่วโมงในการทำงาน จำนวนผลิตภัณฑ์ จำนวนชั่วโมงเครื่องจักร เป็นต้น

2.10.1 ชนิดของงบประมาณ

แบ่งตามชนิดของการวางแผนได้เป็น 2 ชนิด คือ

2.10.1.1 งบประมาณดำเนินการ เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในหน่วยงานทุกแผนก

2.10.1.2 งบประมาณการเงิน ข้อมูลที่อยู่ในงบประมาณดำเนินการ สามารถนำมาคำนวณเป็นตัวเลขได้

2.10.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณ

2.10.2.1. เพื่อการวางแผนล่วงหน้า

2.10.2.2. เพื่อการเป็นสื่อกลางในการประสานงานของแผนกต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

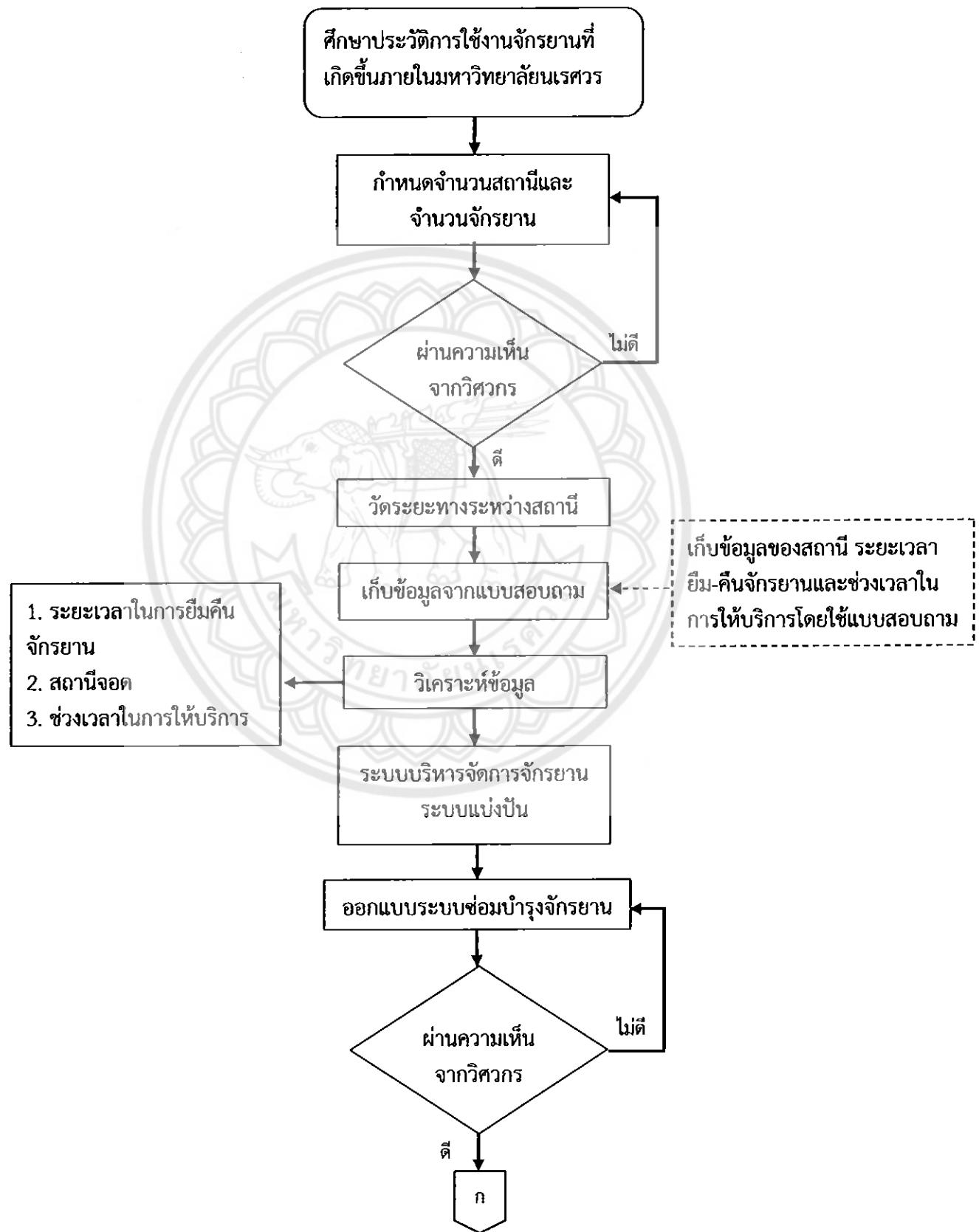
2.10.2.3. เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.10.2.4. เพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงานและการวางแผนกำไร

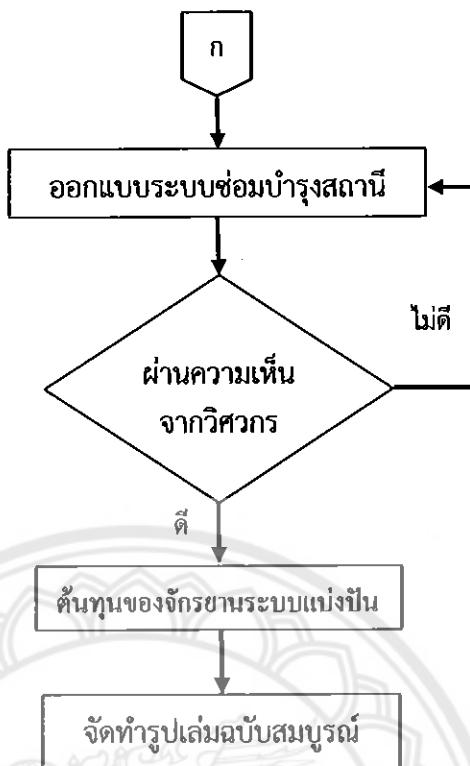
2.10.2.5. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลงานของฝ่ายต่างๆ ในองค์กร

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

รูปที่ 3.1 แผนผังการดำเนินโครงการ

รูปที่ 3.1 (ต่อ) แผนผังการดำเนินโครงการ

3.1 ศึกษาประวัติการใช้งานจัดยานที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร

ในการศึกษาประวัติการใช้งานจัดยานที่เกิดขึ้นนี้ เพื่อให้ทราบถึงระบบบริหารจัดการในอดีต จนถึงปัจจุบันรวมถึงปัญหาที่เคยเกิดขึ้นที่ทำให้ระบบการจัดการไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพื่อที่จะทราบถึงปัญหาที่ควรระวัง เมื่อมีการจัดทำระบบจัดยานแบ่งปันนี้ขึ้นมา การศึกษาประวัติของการใช้งานจัดยานนี้จะใช้วิธีการติดต่อขอข้อมูลจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบโครงการโดยตรง เพื่อสอบถามข้อมูล โดยแบ่งหัวข้อของการศึกษาประวัติการใช้งานจัดยานออกเป็น 3 หัวข้อดังนี้

- 3.1.1 ชุมชน 2 ล้อเพื่อสุขภาพ
- 3.1.2 จัดยานที่งานกีฬาและในปัจจุบัน
- 3.1.3 จัดยานยืมคืนของคณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ

3.2 การกำหนดสถานีและจำนวนจัดยาน

การกำหนดสถานีและจำนวนจัดยานขึ้นเพื่อเป็นการกำหนดตำแหน่งที่ชัดเจนของสถานีจัดยาน และจำนวนจัดยานว่าจะมีกี่คัน โดยกำหนดสถานีนั้นจะพิจารณาจากแผนระบบขนส่งภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร เครือข่ายเส้นทางของถนนและพุทธกรรมการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร รวมทั้งความหนาแน่นของนิสิตในมหาวิทยาลัย มาเป็นตัวกำหนดจำนวนสถานี และการ

กำหนดจำนวนจกรยานนั้นจะพิจารณาถึงข้อจำกัดของอุปกรณ์ติดต่อสื่อสารระหว่างตัวสถานีและที่ส็อกท์มีอินพุต 16 สัญญาณมาพิจารณาประกอบด้วย ซึ่งจะแบ่งหัวข้อชัดเจน คือ

- 3.2.1 การกำหนดสถานี
- 3.2.2 การกำหนดจำนวนจกรยาน

3.3 วัดระยะทางระหว่างสถานี

เมื่อมีการกำหนดตำแหน่งของสถานีจอดแล้วต้องมีการวัดระยะห่างระหว่างสถานีเพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบในการออกแบบตำแหน่งสถานีที่ใกล้ที่สุดในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ดำเนินการ โดยในการวัดระยะทางระหว่างสถานีนี้ใช้ล้อวัดระยะทางเป็นอุปกรณ์ในการวัดและบันทึกค่าลงในตาราง

3.4 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติในส่วนต่างๆ เพื่อนำมาประกอบในการออกแบบระบบบริหารจัดการซึ่งจะมีการเก็บข้อมูลที่ต้องการทราบตามตีคงณ์ต่างๆ เป็นจำนวน 600 ชุด คิดเป็น 3 เปรอร์เซ็นต์ ของนิสิตทั้งมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมนิสิตทั้งมหาวิทยาลัยโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ดังนี้

- 3.4.1 ความต้องการในการใช้จกรยานระบบแบ่งปันในมหาวิทยาลัยนเรศวร
- 3.4.2 ความต้องการตำแหน่งของสถานีจอดจกรยานในมหาวิทยาลัยนเรศวร
- 3.4.3 ช่วงเวลาในการให้บริการของจกรยานระบบแบ่งปัน
- 3.4.4 ระยะเวลาในยึดจกรยานของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

3.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติในส่วนต่างๆเพื่อนำมาประกอบในการออกแบบระบบบริหารจัดการแล้ว จะใช้ไมโครซอฟฟ์อิ๊กซ์เพลามาวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อจุดประสงค์ดังนี้

- 3.5.1 เปรอร์เซ็นต์ความต้องการในการใช้จกรยานระบบแบ่งปันในมหาวิทยาลัยนเรศวร
- 3.5.2 ความต้องการตำแหน่งของสถานีจอดจกรยานในมหาวิทยาลัยนเรศวร
- 3.5.3 ช่วงเวลาในการให้บริการของจกรยานระบบแบ่งปันที่นิสิตต้องการมากที่สุด
- 3.5.4 ระยะเวลาในยึดจกรยานของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรที่ต้องการมากที่สุด

3.6 ระบบบริหารจัดการจักรยานระบบแบ่งปัน

ระบบบริหารจัดการนี้นับว่างส่วนจะกำหนดขึ้นจากผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ ซึ่งประกอบไปด้วยเวลาในการยืมคืนจักรยาน ช่วงเวลาให้บริการจักรยานระบบแบ่งปัน จะได้ระบบบริหารจัดการจักรยานแบ่งปันที่ตรงกับความต้องการของนิสิตมหาวิทยาลัยเรศรอมากที่สุด ในระบบบริหารจัดการนี้จะประกอบไปด้วยแผนบริหารจัดการ โดยจะใช้หลักการ POLC ใช้ในการวางแผนซึ่งประกอบไปด้วย แผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

3.7 ออกแบบระบบซ่อมบำรุงจักรยาน

ใช้ทฤษฎีที่ของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) และงานซ่อมแซมฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance) มาออกแบบระบบเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงรักษาจักรยาน

3.8 ออกแบบระบบซ่อมบำรุงสถานี

ใช้ทฤษฎีที่ของการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) และงานซ่อมแซมฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance) มาออกแบบระบบเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงรักษาสถานี

3.9 ต้นทุนของจักรยานระบบแบ่งปัน

มีการนำต้นทุนรวมทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับจักรยานระบบแบ่งปันมาคิดรวมกันว่าจักรยานระบบแบ่งปันต้องใช้ต้นทุนเท่าไรโดยจะแบ่งต้นทุนออกเป็น 3 ส่วนคือ

3.9.1 ต้นทุนของจักรยาน

3.9.2 ต้นทุนของตัวสถานี

3.9.3 ต้นทุนด้านอื่นๆ

3.10 จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

จัดทำรูปเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการทดลองและการวิเคราะห์

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจักรยานระบบแบ่งปันที่ได้รับความนิยมในต่างประเทศ เพื่อที่จะนำแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการและองค์ประกอบอื่นๆ ที่น่าสนใจที่สามารถประยุกต์ให้เข้า กับการออกแบบระบบบริหารจัดการจักรยานแบ่งปันของมหาวิทยาลัยนเรศวรโดยจะมีการศึกษา ประวัติการใช้งานของจักรยานที่เคยเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เคยเกิดขึ้น และสาเหตุที่การใช้งานจักรยานในมหาวิทยาลัยไม่ได้รับความนิยม และมีการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องของ จักรยานระบบแบ่งปัน เพื่อนำมาวิเคราะห์ และนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบระบบบริหารจัดการที่มาจากการ ต้องการของผู้ใช้งานจักรยานในมหาวิทยาลัย มีการวัดระยะทางระหว่างสถานีเพื่อนำไปใช้ ประโยชน์ในด้านของซอฟแวร์ในการบอกว่าสถานีใดใกล้กันมากที่สุด และยังมีการออกแบบซ่อม บำรุงเพื่อป้องกันการชำรุดในอนาคต และรองรับการชำรุดที่อาจเกิดขึ้นฉุกเฉินของจักรยาน และสถานี

4.1 ศึกษาประวัติการใช้งานจักรยานที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร

จากการศึกษาประวัติของจักรยานที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยนเรศวรในอดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า มหาวิทยาลัยนเรศวรได้มีการส่งเสริมให้มีการใช้จักรยานมาเป็นทางเลือกในการเดินทางสังเกตได้จาก จะมีทางขึ้นทางลงของจักรยานบนทางเดินเท้าบริเวณหน้ามหาวิทยาลัยจนถึงบริเวณคณะวิทยาการ จัดการจัดการ และมหาวิทยาลัยยังมีกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเดินทางโดยใช้จักรยานดังนี้

4.1.1 การจัดตั้งชุมรมสองล้อเพื่อสุขภาพ

เพื่อให้นิสิต อาจารย์บุคลากร และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยได้ทราบถึงการออก กำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยมุ่งเน้นในกิจกรรมที่ใช้จักรยาน เพื่อประโยชน์หลายด้านด้าน เช่น การ ประหยัดพลังงาน ความปลอดภัยในการออกกำลังกายและยังสามารถใช้เป็นพาหนะแทนจักรยานยนต์ ได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1.1 ก่อตั้งชุมรมขึ้นในเดือนมกราคม 2547

4.1.1.2 โครงการ 2 ล้อเพื่อสุขภาพ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสร้าง เสริมสุขภาพ (สส.) ในการจัดซื้อจักรยาน

4.1.1.3 การยืมจักรยานนั้น สามารถยืมได้ท่องค์การนิสิต และห้องอุปกรณ์กีฬาตรงสนาม กีฬากลาง

4.1.1.4 ให้บริการตั้งแต่เวลา 17.00-19.00 น. เว้นวันหยุดราชการ ยืมได้ครั้งละ 1 ชั่วโมง เสียค่าบริการ 5 บาทต่อครั้ง

4.1.1.5 มีการปรับเปลี่ยนการให้บริการใหม่ คือ ให้บริการตั้งแต่เวลา 8.30-16.00 น. คิดค่าบริการ 10 บาท สามารถยืมจักรยานได้ทั้งวัน

4.1.1.6 ค่าบริการนำไปเป็นค่าซ่อมบำรุงจักรยาน

มีกิจกรรมปั่นจักรยานรณรงค์รอบมหาวิทยาลัยทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์เวลา 17.00 น. ชั่วโมง 2 ล้อเพื่อสุขภาพได้รับความสนใจอย่างมากในช่วงแรกของการเปิดให้บริการแต่ในภายหลังมีผู้มาใช้บริการน้อยลงเนื่องจากการปั่นจักรยานไม่เหมาะสมสำหรับเดินทางในเวลาเร่งรีบและการยืมคืนจักรยานมีค่าบริการในการใช้งาน อีกทั้งสภาพภูมิอากาศของมหาวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้จักรยานในการเดินทาง

ในภายหลังชั่วโมง 2 ล้อเพื่อสุขภาพได้มอบหน้าที่ดูแลโครงการนี้ให้แก่กองกิจการนิติธรรมซึ่งกองกิจการนิติได้มอบหมายให้งานกีฬาเป็นฝ่ายดูแลโครงการจักรยานนี้โดยมีการปรับเปลี่ยนการบริหารการจัดการบางส่วน

4.1.2 จักรยานที่งานกีฬาคูณในปัจจุบัน

เพื่อให้นิสิต อาจารย์บุคลากร และประชาชนรอบมหาวิทยาลัยได้ทราบนักกีฬาออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ โดยมุ่งเน้นในกิจกรรมที่ใช้จักรยาน เพื่อประโยชน์หลายด้านด้าน เช่น การประหยัดพลังงาน ความปลอดภัยในการออกกำลังกายและยังสามารถใช้เป็นพาหนะแทนจักรยานยนต์ได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1.2.1 ปัจจุบันมีจักรยานให้บริการทั้งหมด 70 คัน ใช้ได้ 30 คัน รองรับ 40 คัน

4.1.2.2 การยืมจักรยานนั้น สามารถยืมได้ท่องค์การนิติ และห้องอุปกรณ์กีฬา สนามกีฬากลาง

4.1.2.3 ช่วงเวลาในการให้บริการ

จันทร์-ศุกร์ 9.00-20.00 น.

เสาร์-อาทิตย์ 16.00-20.00 น.

เว้นวันหยุดราชการ

4.1.2.4 ให้บริการนิติมหาวิทยาลัยเรศวรและบุคลากรของมหาวิทยาลัยพร้อมคิดค่าใช้จ่าย

4.1.2.5 ใช้บัตรนิติหรือบัตรประจำตัวประชาชนในการยืมจักรยาน

4.1.2.6 ถ้าเป็นการยืมจากคณะหรือชั้น ให้ทำบันทึกข้อความยืมเป็นรายลักษณ์อักษร

4.1.2.7 มีการทดสอบเบาะช้อนท้ายจักรยานออกทั้งหมด เพื่อยืดอายุการใช้งานของจักรยาน

4.1.2.8 มีการเบิกงบประมาณซ่อมบำรุงจักรยานทุกปี

4.1.3 จัดยานยึมคืนของคณะเกษตรศาสตร์ทั่วพยากรณ์ธรรมชาติ

เพื่อเป็นการรณรงค์ กระตุ้น สร้างจิตสำนึก และสร้างกระแสแนวคิดให้กับคนรุ่นใหม่ใน การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศ โดยการลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิง และหัน มาใช้รถจักรยานแทนซึ่งมีสมโนราษนิสิต หน่วยกิจการนิสิต และสำนักงานเลขานุการ คณะเกษตรศาสตร์ ทั่วพยากรณ์ธรรมชาติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง มีรายละเอียดของโครงการ AGGIE GO BIKING ดังนี้

4.1.3.1 ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อ ใช้ดำเนินโครงการเป็นจำนวน 50720 บาท

4.1.3.2 จัดตั้งโครงการภายใต้ชื่อ AGGIE GO BIKING หรือโครงการประชาสัมพันธ์และ รณรงค์การใช้จักรยานเพื่อลดภาวะโลกร้อน ในปี 2552

4.1.3.3 เริ่มต้นโครงการมีจัดยานให้ยึมจำนวน 30 คัน ได้มาจากการบริจาคจาก อาจารย์และศิษย์เก่าและการจัดซื้อ ปัจจุบันจัดยานเหลือเพียง 2 คัน

4.1.3.4 การยึมจักรยานนั้นมีการบันทึกข้อความยึมเป็นรายลักษณ์อักษร ระยะเวลาใน การยึมคือ 1 ภาคการศึกษาโดยจะให้สิทธิ์นิสิตชั้นปีที่ 1 ในการยึมก่อน

4.1.3.5 มีการจัดประกวดคำวัญเกี่ยวกับการลดโลกร้อน โดยมีรางวัลชนะเป็นการได้ สิทธิ์ยึมจักรยาน

4.1.3.6 มีการตัดสิทธิ์การยึมในครั้งต่อไปของนิสิตที่ไม่คืนจักรยานหรือทำจักรยานสูญ หาย

4.1.3.7 ในกรณีจักรยานเกิดการชำรุดจะให้นิสิตที่เป็นผู้ยึมทำการซ่อมบำรุงด้วยตัวเอง โดยสามารถขอรับอะไหล่จากคณะคณะเกษตรศาสตร์ทั่วพยากรณ์ธรรมชาติ เพื่อทำการเปลี่ยนอะไหล่ที่ ชำรุด

4.1.3.8 โครงการจักรยาน AGGIE GO BIKING จะเน้นการประชาสัมพันธ์ และรณรงค์ให้ ใช้จักรยานเพื่อลดสภาวะโลกร้อนโดยจัดทำเสื้อแจก และโลโก้ติดที่ตัวจักรยาน

4.1.3.9 ในกรณีที่นิสิตไม่มีيانพาหนะในการเดินทางจึงอนุญาตให้นิสิตของคณะ เกษตรศาสตร์ทั่วพยากรณ์ธรรมชาติสามารถยืมรถจักรยานในช่วงเวลาที่ฝึกงานได้

4.2 การกำหนดสถานีและจำนวนจักรยาน

การกำหนดสถานีจอดจักรยานนั้นมีการพิจารณาในหลายๆ ด้าน เพื่อกำหนดสถานีให้มีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งเมื่อกำหนดสถานีจอดจักรยานแล้วจึงกำหนดจำนวนจักรยานเพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนสถานี

4.2.1 การกำหนดสถานี

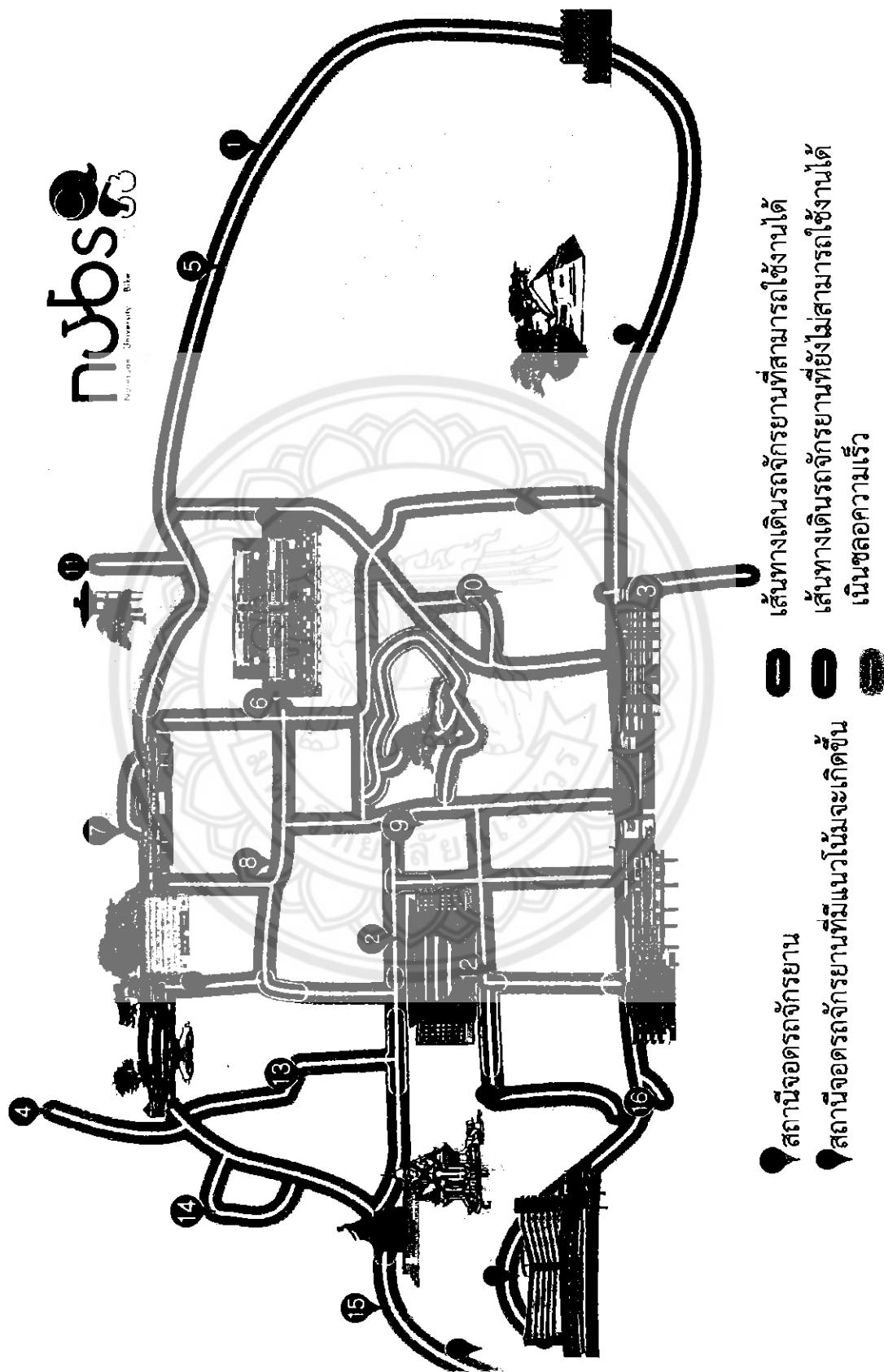
ตำแหน่งของสถานีได้ถูกกำหนดขึ้นจากปัจจัยหลายๆ ด้านประกอบกัน และยังปรึกษาผู้ที่มีความรู้เรื่องการกำหนดจำนวนสถานีเพื่อขอคำแนะนำในการกำหนดตำแหน่ง ประกอบการพิจารณา กับปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ร่มเงาเพื่อยืดอายุการใช้งานของตัวสถานี และตัวจักรยาน อยู่ใกล้แหล่งไฟฟ้า เพราะตัวสถานีนั้นต้องใช้ไฟฟ้ามาทำให้ระบบดำเนินการได้ ความหนาแน่นของนิสิตในตำแหน่งที่ตั้งของสถานี ความสะดวกเกี่ยวกับการใกล้เส้นทางจักรยาน รวมถึงพิจารณาแผนระบบการขนส่งภายใน มหาวิทยาลัยนเรศวร เครือข่ายเส้นทางในมหาวิทยาลัย และพฤติกรรมการเดินทางในมหาวิทยาลัยนเรศวร เมื่อกำหนดตำแหน่งของสถานีได้แล้ว จึงขอความอนุเคราะห์จาก อาจารย์บุญพล มีชัยโย อาจารย์ภาควิชาระมายิรา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการขนส่งการจราจร และมีงานวิจัยที่แสดงถึงผลงานด้านการขนส่งการจราจร ให้พิจารณาถึงความเหมาะสมในแต่ละตำแหน่งของสถานีจอด และได้มีการปรับแก้ไขตำแหน่งซึ่งสามารถสรุปเป็น 16 สถานีดังนี้

1593252X

๙๘.

๗๑๔๒๘

๒๖๙๔

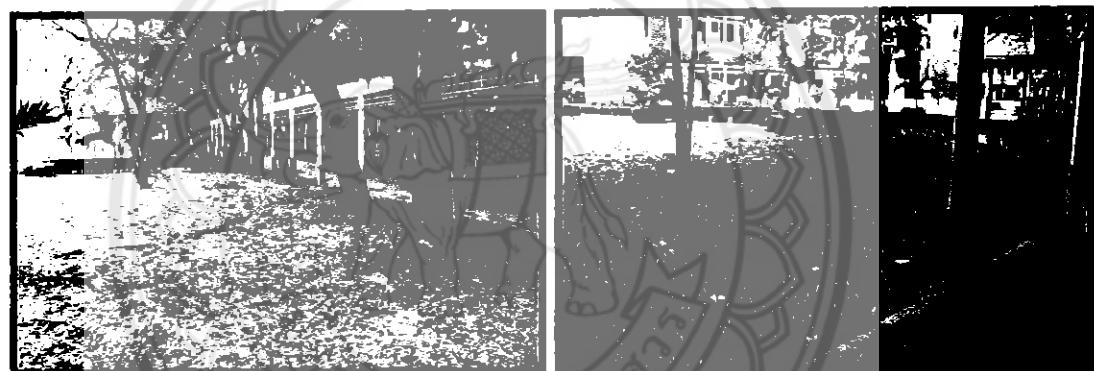
รูปที่ 4.1 รายละเอียดเส้นทางเดินรถจักรยานและสถานีจอด

ตำแหน่งที่ 1 บริเวณด้านหน้าศูนย์อาหารหอพักนิสิตปี 1

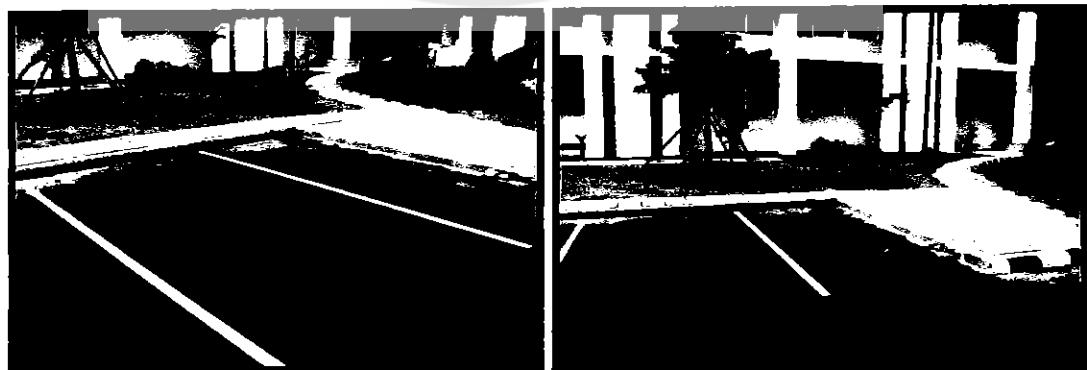
รูปที่ 4.2 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้หอพักนิสิตปี 1

ตำแหน่งที่ 2 บริเวณด้านหลังอาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติ

รูปที่ 4.3 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้อาคารเรียนรวมเฉลิมพระเกียรติ

ตำแหน่งที่ 3 บริเวณลานจอดรถตึกมหาธรรมราชฯ

รูปที่ 4.4 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ตึกมหาธรรมราชฯ

ตำแหน่งที่ 4 บริเวณประตู 5

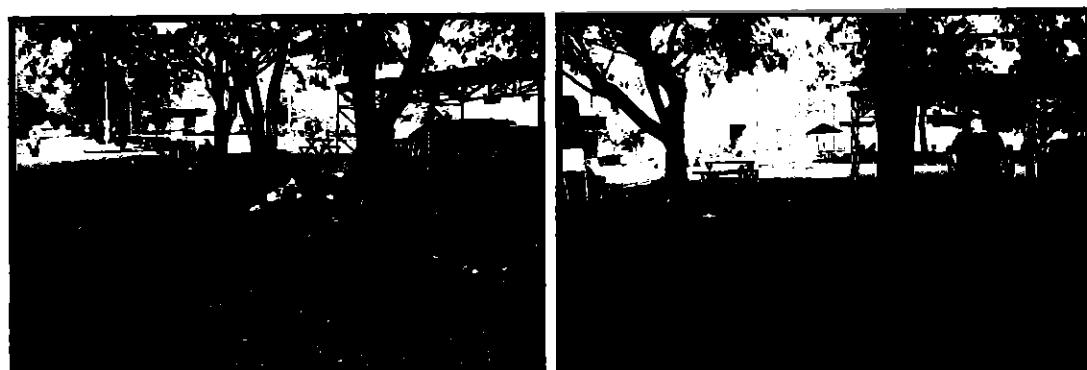
รูปที่ 4.5 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ประตู 5

ตำแหน่งที่ 5 บริเวณป้ายจอดรถโดยสารประจำทาง

รูปที่ 4.6 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ป้ายจอดรถโดยสารประจำทาง

ตำแหน่งที่ 6 บริเวณหน้าอาคารเรียนรวมคณะวิศวกรรมศาสตร์

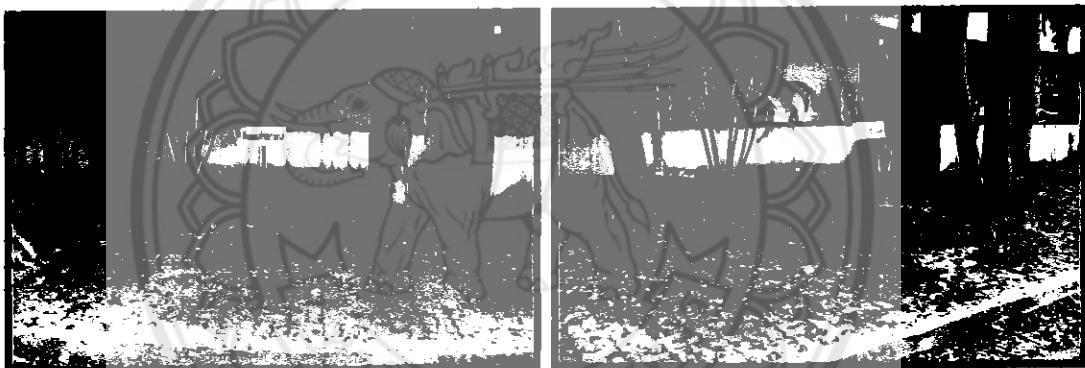
รูปที่ 4.7 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะวิศวกรรมศาสตร์

ตำแหน่งที่ 7 บริเวณระหว่างอาคารกีฬาในร่มและสรรว่ายน้ำ

รูปที่ 4.8 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้สรรว่ายน้ำ

ตำแหน่งที่ 8 บริเวณด้านข้างคณะเกษตรศาสตร์

รูปที่ 4.9 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะเกษตรศาสตร์

ตำแหน่งที่ 9 บริเวณระหว่างศูนย์หนังสือฯ และสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร

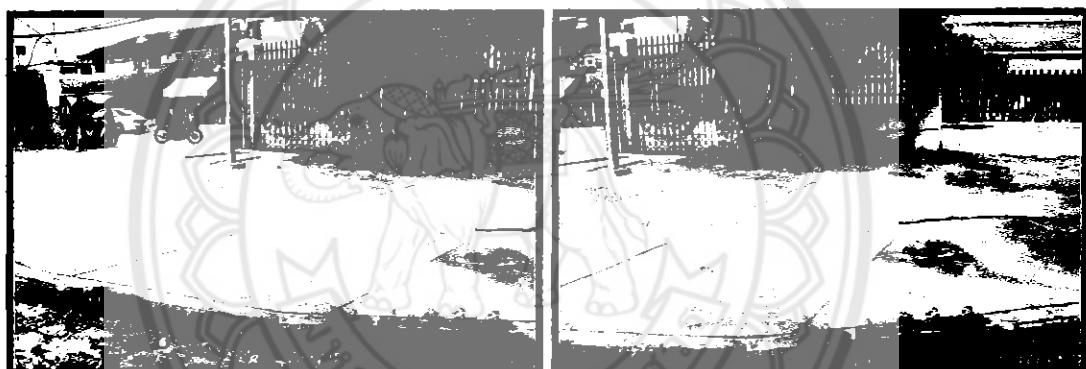
รูปที่ 4.10 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร

ตำแหน่งที่ 10 บริเวณหน้าอาคารเรียนรวมคณะวิทยาศาสตร์

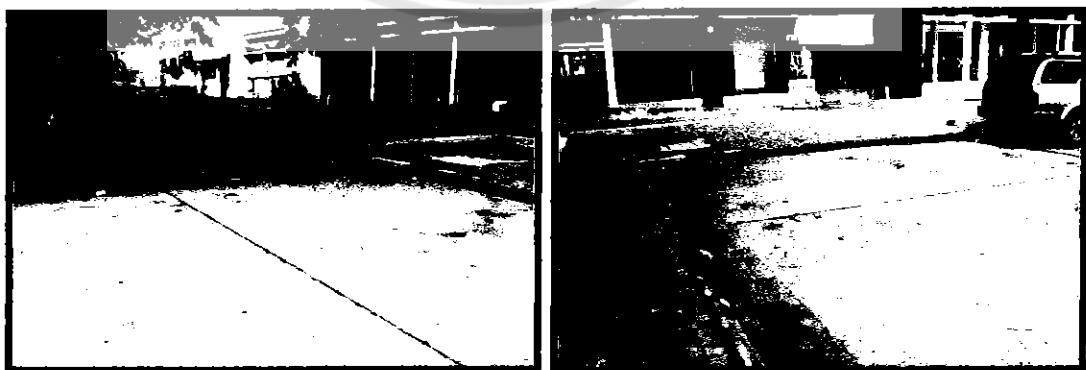
รูปที่ 4.11 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะวิทยาศาสตร์

ตำแหน่งที่ 11 บริเวณประตู 4

รูปที่ 4.12 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้ประตู 4

ตำแหน่งที่ 12 บริเวณระหว่างคณะเภสัชศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

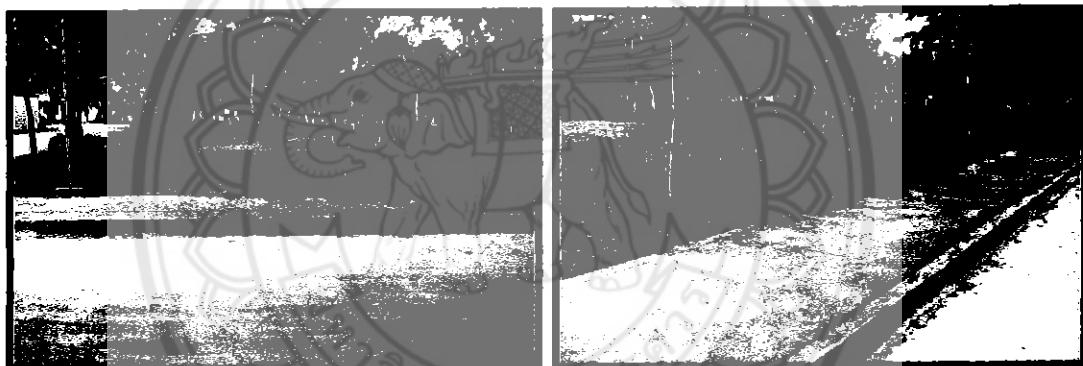
รูปที่ 4.13 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้คณะเภสัชศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตำแหน่งที่ 13 บริเวณลานจอดรถอาคารปราบไตรัจกร

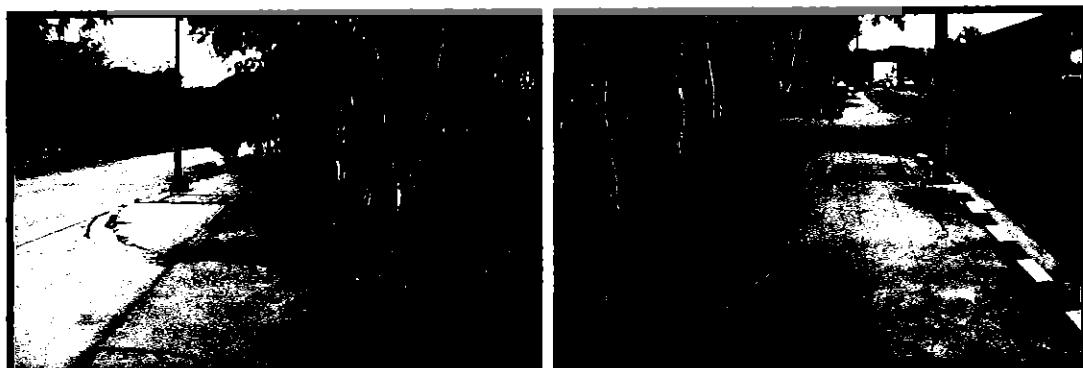
รูปที่ 4.14 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้อาคารปราบไตรัจกร

ตำแหน่งที่ 14 บริเวณหน้าอาคารอเนกประสงค์

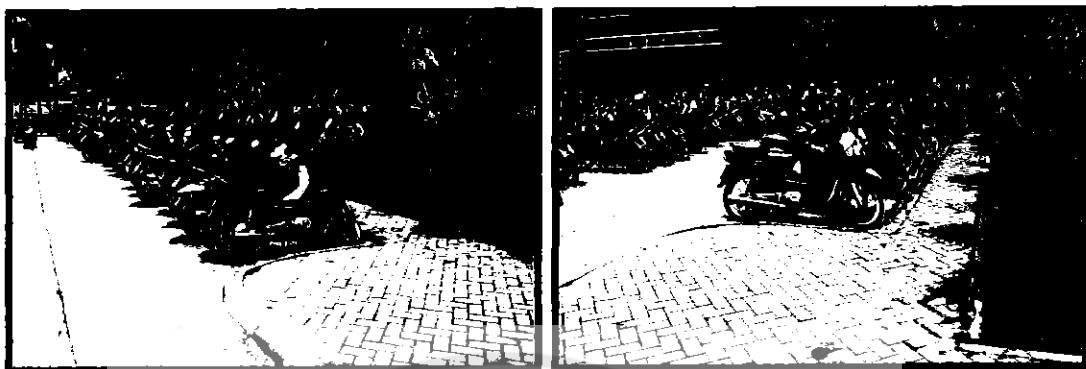
รูปที่ 4.15 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้อาคารอเนกประสงค์

ตำแหน่งที่ 15 บริเวณทางเข้าสถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปที่ 4.16 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้สถานีวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยนเรศวร

ตำแหน่งที่ 16 บริเวณลานจอดรถกลุ่มคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์

รูปที่ 4.17 แสดงตำแหน่งของสถานีจอดจักรยานที่ใกล้กับกลุ่มคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์

4.2.2 การกำหนดจำนวนจักรยาน

ในการกำหนดจำนวนจักรยานนั้นจากการออกแบบระบบสถานีจอดมีการใช้อุปกรณ์ติดต่อสื่อสารระหว่างตัวสถานีกับระบบล็อกโดยใช้อุปกรณ์ที่มีอินพุต 16 ช่องสัญญาณจึงจัดทำตัวล็อกจักรยานทั้งหมด 16 ตัวล็อกเพื่อให้มีการใช้งานอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถแบ่งออกเป็นช่องที่มีจักรยานที่พร้อมใช้งาน 12 คันใน 12 ช่อง และ 4 ช่องเพื่อรองรับผู้ใช้งานนำรถจักรยานมาจอด แต่จะมีบางสถานีที่มีผู้ใช้งานมาก คือสถานีอาคารเฉลิมพระเกียรติ และสถานีหอพักในนิสิตปี 1 จะมีพอร์ตรองรับ 48 พอร์ต หรือ 48 ช่องสถานี

ดังนั้นจำนวนจักรยานทั้งหมดมีจำนวน 216 คัน ตอนเริ่มต้นระบบจะจอดจักรยานดังนี้ จอดที่หอพักนิสิตในมหาวิทยาลัย 40 คัน อาคารเฉลิมพระเกียรติ 8 คัน และสถานีอื่นๆ อีก 14 สถานี สถานีละ 12 คัน สาเหตุที่สถานีหอพักนิสิตในมหาวิทยาลัยมี 40 คัน และสถานีอาคารเฉลิมพระเกียรติ มีรถจักรยานมี 8 คัน เพราะเป็นสถานีใหญ่ที่จะมีการใช้งานการยืมหนาแน่น

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนจักรยานตั้งต้นในแต่ละวันของแต่ละสถานี

ตำแหน่งของสถานี	จำนวนช่องจอด	จำนวนจักรยาน
หอพักในนิสิตปี 1	48	40
หลังอาคารเฉลิมพระเกียรติ	48	8
ประตู 5	16	12
ประตู 4	16	12
ประตู 3	16	12
ป้ายจอดรถประจำทาง	16	12
คณะวิศวกรรมศาสตร์	16	12
สรรวิทยาลัย	16	12
คณะเกษตรศาสตร์	16	12
วิทยาลัยนานาชาติและหอสมุด	16	12
คณะวิทยาศาสตร์	16	12
คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	16	12
อาคารปรับไตรจักร	16	12
อาคารอนุปรัษสังค์	16	12
ลานพระบรมราชานุสาวรีย์	16	12
กลุ่มคณะทันตะแพทย์ คณะพยาบาล คณะสหเวช	16	12

4.3 การวัดระยะทางระหว่างสถานี

จากการกำหนดจำนวนรถจักรยานและตำแหน่งสถานีจอดรถจักรยานแล้ว จึงทำการวัดระยะทางของแต่ละสถานีจอดรถจักรยาน จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งได้ และหาระยะทางที่ใกล้ที่สุด 3 อันดับ เพื่อที่จะนำค่าที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานของโปรแกรมในเรื่องของสถานีที่ใกล้ที่สุดจากสถานีที่ยืน ซึ่งได้ผลดังตารางที่ 4.2 (สถานีใกล้เคียงอ่านจากตารางในแนวนอน)

- แสดงถึงระยะทางที่ใกล้กับสถานีทางซ้ายมือมากที่สุด
- แสดงถึงระยะทางที่ใกล้กับสถานีทางซ้ายมืออันดับ 2
- แสดงถึงระยะทางที่ใกล้กับสถานีทางซ้ายมืออันดับ 3

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงรายห่างระหว่างสถานี (เมตร)

ตำแหน่งของสถานี	ประตู 5 (เมตร)	ประตู 4 (เมตร)	ประตู 3 (เมตร)	สถานีในเส้นทาง 1 (เมตร)	ประตูออกประตูประชาราษฎร์ (เมตร)	ประตูวิภากรามาสทร์ (เมตร)	อุตสาหกรรมในเมืองและธุรกิจ (เมตร)	ถนนเพชรเกษม (เมตร)	วิชาชีวนาฏศาสตร์และอนุสรณ์ (เมตร)	ถนนรัชดาภิเษก (เมตร)	ถนนรามคำแหงและวงแหวน (เมตร)	ถนนปรับไตรัช (เมตร)	ถนนอ่อนขุนทด (เมตร)	ถนนวงแหวนราชวิถี (เมตร)	ถนนกาลสุขุมวิท (เมตร)
ประตู 5 (เมตร)	1195	1488	1723	1405	961	708	718	823	1361	845	1164	1527	353	1527	1527
ประตู 4 (เมตร)	1195	843	848	530	631	691	886	721	1034	1237	1267	1088	1267	1596	1596
ประตู 3 (เมตร)	1488	843	1191	873	833	1162	1010	630	445	746	979	1084	1263	716	716
หอพักในนิสิตปี 1 (เมตร)	1723	1191	318	1091	1305	1414	1069	1479	1682	1712	1616	1795	1908		
ป้ายจอดรถประจำทาง (เมตร)	1723	873	318	800	773	987	1013	1161	1364	1394	1298	1477	1590		
ถนนวิภากรามาสทร์ (เมตร)	961	590	833	726	800	182	530	444	647	529	793	1005	1006		
税率ว่าไน (เมตร)	708	563	1162	1091	773	290	859	599	802	832	601	909	1161		
ถนนเกษตรศาสตร์ (เมตร)	718	691	1010	1305	987	161	707	309	512	542	611	922	871		
วิทยาลัยนานาชาติ และหอสมุด (เมตร)	823	886	606	1414	1013	451	604	148	351	318	786	709	710		
ถนนวิทยาศาสตร์ (เมตร)	1361	721	445	1069	751	859	707	752	955	985	1390	1313	913		
อาคารเฉลิมพระเกียรติ (เมตร)	845	1034	746	1479	1161	444	599	148	752	319	638	561	678		
ถนนวิทยาศาสตร์การแพทย์ (เมตร)	1164	1237	711	1682	1364	647	802	512	955	319	552	957	880		
อาคารปรับไตรัช (เมตร)	512	1267	979	1712	1394	529	832	542	985	233	552	495	911		
อาคารอเนกประสงค์ (เมตร)	353	1088	1084	1616	1298	793	601	611	786	1390	638	957	1134		
ถนนพรบรมราชานุสาวรีย์ (เมตร)	661	1267	1263	1795	1477	1005	909	922	709	1313	880	416	753		
กอุ่นคงเหลืองแพทย์ พยาบาล สหเวช (เมตร)	1527	1596	716	1908	1590	1006	1161	871	913	359	911	1134	753		

4.4 เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลเบื้องต้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการออกแบบระบบบริหารจัดการเพื่อให้ระบบบริหารจัดการที่จะถูกกำหนดขึ้นนั้นมีความสอดคล้อง เหมาะสม และตรงตามความต้องการมากที่สุด ซึ่งในการเก็บข้อมูลนั้นมีจุดประสงค์ คือ เพื่อให้ทราบความต้องการ และทัศนคติของนิสิตต่อจัดการ ระบบแบ่งปัน โดยการเก็บข้อมูลผ่านแบบสอบถามทั้งหมด 600 ชุด (ตัวอย่างแบบสอบถามอยู่ในภาคผนวก ข) คิดเป็น 3 เปอร์เซ็นต์ ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกริก ข้อมูลที่เก็บมาทำการวิเคราะห์ มีดังนี้

4.4.1 ข้อมูลทั่วไป

ในส่วนของข้อมูลทั่วไปนี้จะเป็นข้อมูลที่เกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ คณานุพันธ์ ชื่อ คำนำหน้า นามสกุล ที่พักอาศัย วิธีการเดินทางส่วนใหญ่ในมหาวิทยาลัย

4.4.2 ข้อมูลความต้องการและความคิดเห็นของผู้ใช้งาน

ข้อมูลในส่วนนี้จะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดระบบบริหารจัดการโดยตรง เพื่อให้ระบบบริหารจัดการที่ออกแบบมามีความเหมาะสมและสามารถรองรับกับความต้องการได้ดี ซึ่งประกอบไปด้วยค่าตามเกี่ยวกับการใช้บริการ ช่วงเวลาในการให้บริการ ระยะเวลาในการยืมคืน จำนวนจัดร้าน จำนวนตัวเลือก ตำแหน่งของสถานีเพิ่ม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

4.4.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลในส่วนนี้จะเป็นข้อมูลที่ให้ผู้กรอกข้อมูลแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระว่ามีความต้องการทางด้านใดบ้างซึ่งข้อมูลในส่วนนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ด้าน คือ

4.4.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับตัวจัดร้าน

4.4.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานีจอด

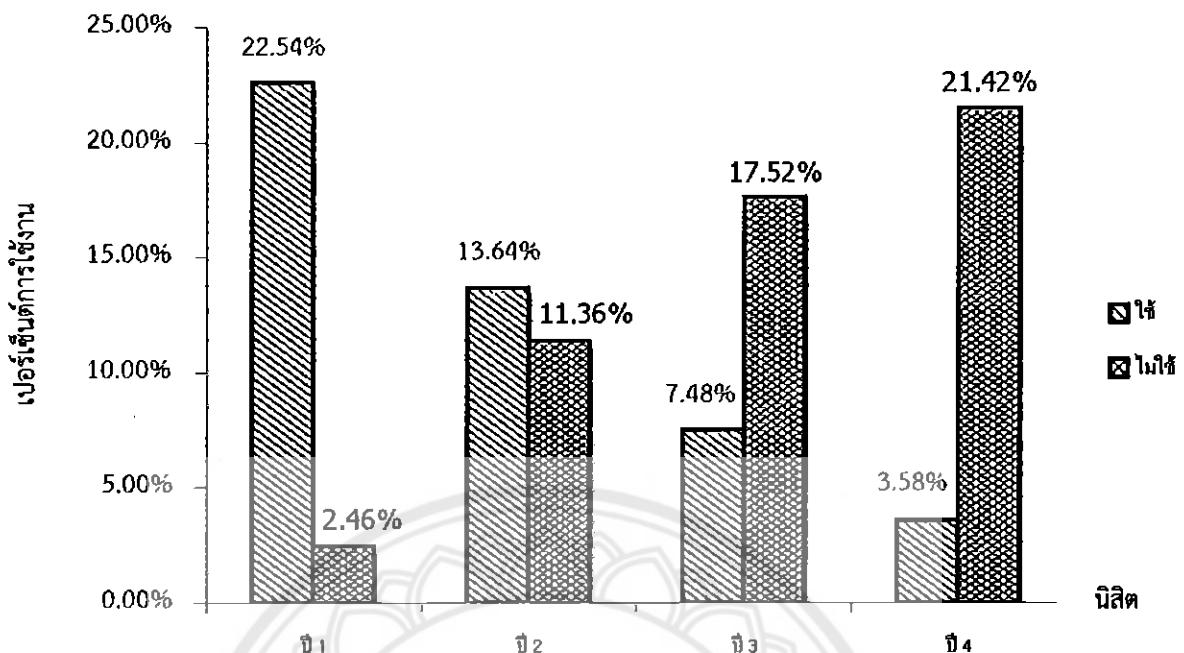
4.4.3.3 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อกำหนดรูปแบบบริหารจัดการ และศึกษาทัศนคติของนิสิต เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดตั้งสถานีรถจักรยาน และเส้นทางการเดินรถจักรยานมหาวิทยาลัยนเรศวร

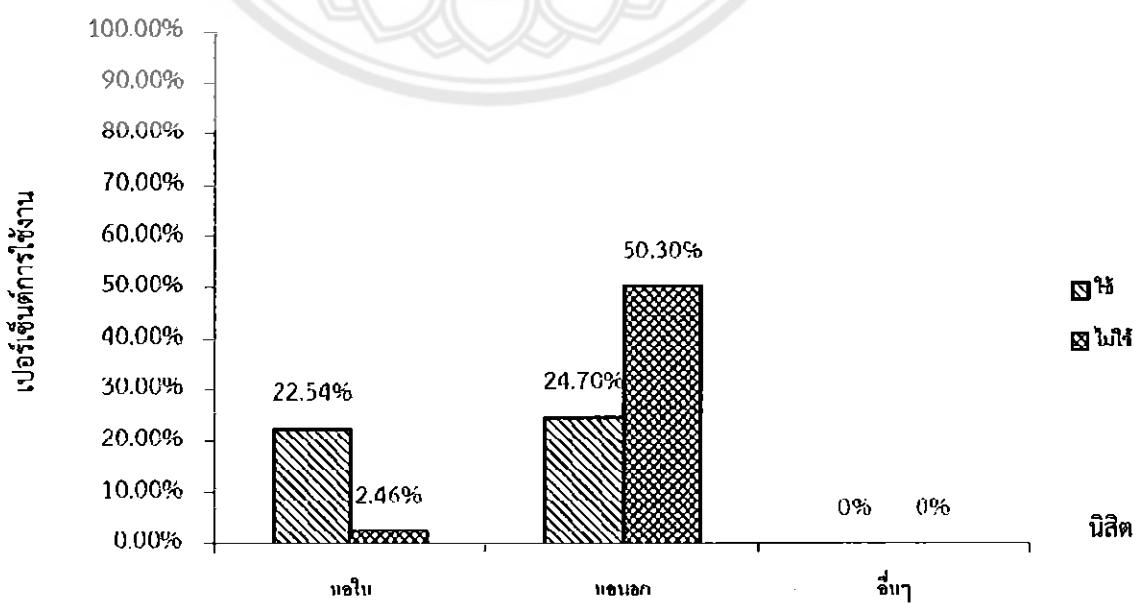
4.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการใช้งานกับความต้องการใช้งานจักรยานระบบแบ่งปันของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรแต่ละชั้นปีโดยแสดงเป็นกราฟของความสัมพันธ์ดังนี้

รูปที่ 4.18 กราฟแสดงความต้องการใช้งานจัดยานระบบแบ่งปัน
ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรแต่ละชั้นปี

จากรูปที่ 4.18 จะเห็นว่าทั้ง 4 ชั้นปี ปีที่ 1 มีความต้องการใช้งานจัดยานระบบแบ่งปันมากที่สุด เนื่องจากชั้นปีที่ 1 ต้องพักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยการเดินทางมาเรียนของนิสิตนั้นจึงไม่ค่อยสะดวกต้องรอรถไฟฟ้า ซึ่งรถไฟฟ้าก็ไม่ได้เข้าถึงหน้าตึกคณะที่นิสิตชั้นปีที่ 1 ต้องการจะไปทั้งหมด ดังนั้นนิสิตชั้นปีที่ 1 จึงมีแนวโน้มของการใช้งานจัดยานระบบแบ่งปันมากที่สุด

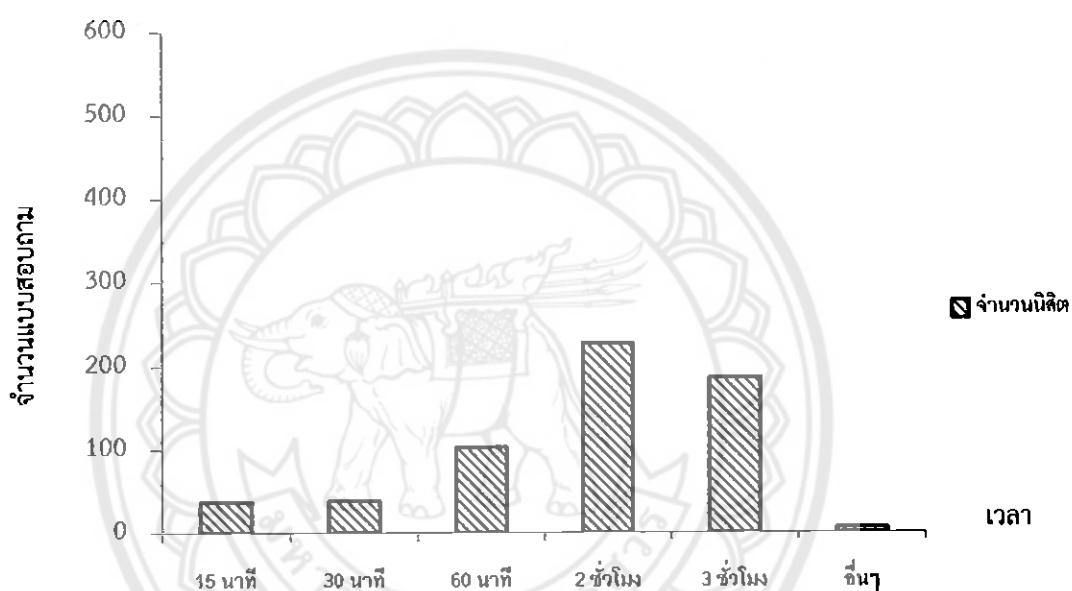

รูปที่ 4.19 กราฟแสดงความสัมพันธ์ความต้องการใช้งานของนิสิต
ที่พักหอในมหาวิทยาลัยและนอกรมหาวิทยาลัยนเรศวร

จากรูปที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่านิสิตที่พักอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยมีความต้องการใช้จักรยานระบบแบ่งปันมากกว่าเนื่องจากมีความต้องการในการเดินทางในมหาวิทยาลัยด้วยวิธีการที่หลากหลายและรวดเร็วกว่านิสิตที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัย

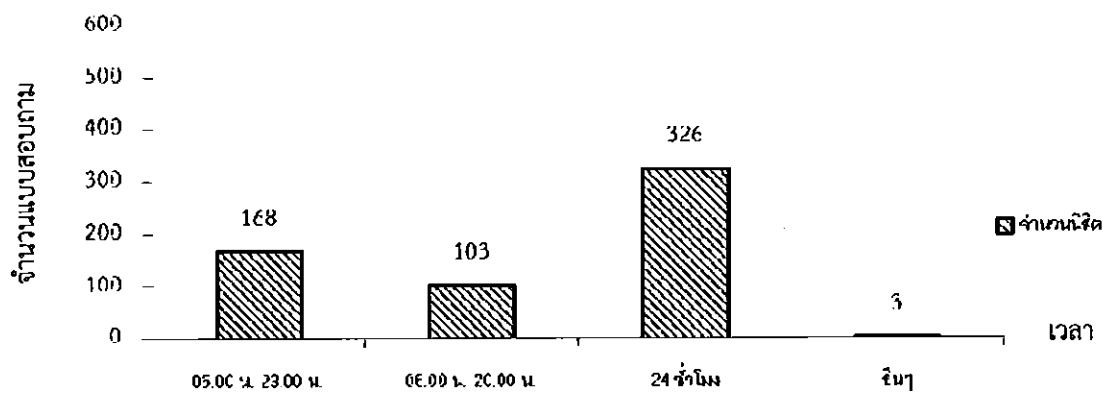
4.5.2 วิเคราะห์ความต้องการและความคิดเห็น

จากการวิเคราะห์ความต้องการและความคิดเห็นเพื่อที่จะนำไปออกแบบระบบสรุปผลได้ดังนี้แสดงเป็นกราฟของความสัมพันธ์ดังนี้

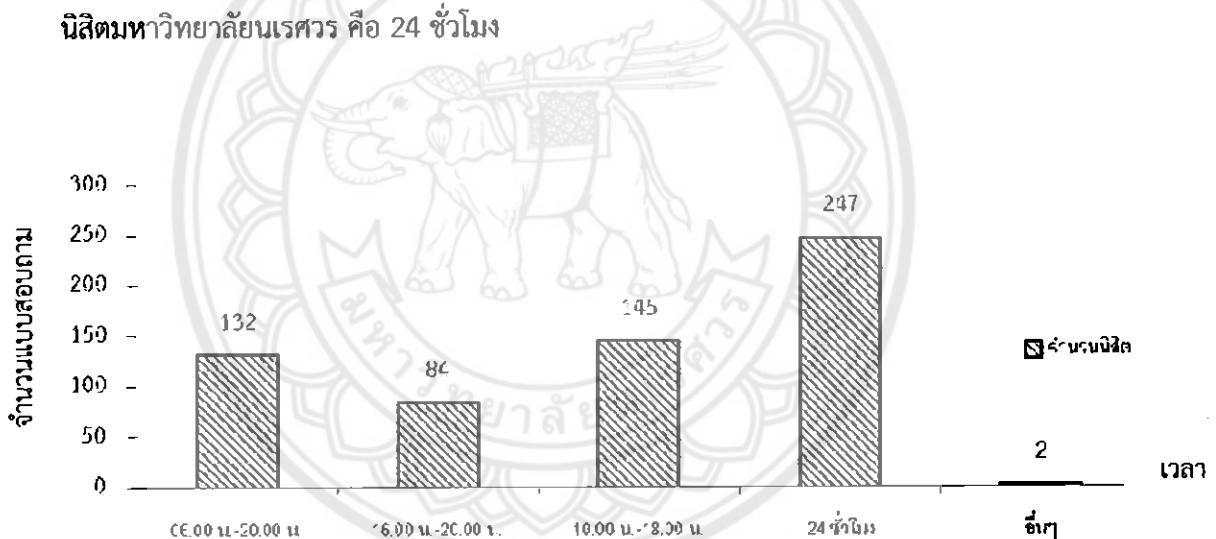
รูปที่ 4.20 กราฟแสดงความต้องการระยะเวลาการยืมคืนรถจักรยานของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรต่อครั้ง

จากรูปที่ 4.20 กราฟแสดงความต้องการระยะเวลาการยืมคืนรถจักรยานของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรสรุปว่า�ิสิตในมหาวิทยาลัยนเรศวรต้องการยืมจักรยานระบบแบ่งปันเป็นเวลา 2 ชั่วโมงต่อการยืม 1 ครั้ง

รูปที่ 4.21 กราฟแสดงความต้องการช่วงเวลาในการให้บริการจักรยาน
ระบบแบ่งปันในวันจันทร์ถึงศุกร์ของนิสิตมหาวิทยาลัย

จากรูปที่ 4.21 กราฟแสดงความต้องการช่วงเวลาในการให้บริการในวันจันทร์ถึงศุกร์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร คือ 24 ชั่วโมง

รูปที่ 4.22 กราฟแสดงความต้องการช่วงเวลาให้บริการจักรยานระบบแบ่งปันในวันหยุดเสาร์วันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ของนิสิตมหาวิทยาลัย

จากรูปที่ 4.22 กราฟแสดงความต้องการช่วงเวลาให้บริการจักรยานระบบแบ่งปันในวันหยุดเสาร์วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวรแสดงให้เห็นว่าในสิบยังมีการต้องการใช้งานจักรยานในวันหยุดเพื่อการเดินทางในมหาวิทยาลัย ช่วงเวลาในการให้บริการเป็น 24 ชั่วโมง

4.5.3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามทั้งหมด 600 ชุดนั้น มีการให้ข้อมูลที่หลากหลายจึงใช้วิธีการสรุปความเห็นที่น่าสนใจ โดยข้อเสนอแนะออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

4.5.3.1 ข้อเสนอแนะด้านตัวจกรยาน

ก. ต้องการให้มีตະกร้าด้านหน้า

ข. ต้องการให้มีไฟด้านหน้าเพื่อใช้เดินทางตอนกลางคืนและเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในตอนกลางวัน

ค. ต้องการให้มีการซ่อมบำรุงจักรยานอย่างต่อเนื่อง

4.5.3.2 ข้อเสนอแนะด้านสถานีจอด

ก. นิสิตแต่ละคนจะมีความต้องการสถานีจอดหน้าคณะของตนเอง

ข. ต้องการให้มีที่เติมลมไว้ทุกสถานี

4.5.3.3 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

ก. ต้องการให้มีศูนย์ซ่อมบำรุงจักรยานในมหาวิทยาลัย

ข. ต้องการให้มีการจัดประชาสัมพันธ์ สื่อโฆษณา เพื่อเป็นการเชิญชวนให้นำใช้จักรยานในการเดินทางในมหาวิทยาลัย

ค. ต้องการให้ผู้บริหารระดับสูง บุคลากร และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยมาใช้จักรยานในการเดินทางในมหาวิทยาลัยด้วย

4.6 ระบบบริหารจัดการจักรยานระบบแบ่งปัน

เพื่อให้ระบบการให้บริการมีเสถียรภาพและเกิดข้อบกพร่องน้อยที่สุด จึงต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งการจัดการที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานที่ดี ในการวางแผนบริหารการจัดการจักรยานระบบแบ่งปันภายใต้มาตรฐาน雷同 เนื่องจาก การจัดการจักรยานระบบแบ่งปันนี้

4.6.1 การกำหนดระยะเวลาการเปิดให้บริการ

ระยะเวลาในการยืมคืนจักรยานสามารถที่มีความต้องการมากที่สุด คือ เปิดทำการได้ตลอด 24 ชั่วโมง ในวันจันทร์ถึงศุกร์ วันหยุดเสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และช่วงปิดภาคเรียนซึ่งเป็นผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากรูปที่ 4.21 และรูปที่ 4.22 เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลแล้วก็มีความเหมาะสม เพราะจะไม่มีปัญหาในการคืนจักรยานในตอนกลางคืน

4.6.2 กำหนดสื่อถือกลางในการยืมคืน

กำหนดให้นิสิตทุกชั้นปีใช้บัตรนิสิตเป็นสื่อถือกลางในการยืมคืนรถจักรยาน เพื่อให้สะดวกแก่นิสิตมากที่สุด

4.6.3 ระยะเวลาในการการยืมคืนรถจักรยานต่อครั้ง

ระยะเวลาในการยืมคืนที่เป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ผู้ใช้งานจักรยานสามารถยืมคืนรถจักรยานได้โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง แต่กำหนดให้มีระยะเวลาในการยืมคืนรถจักรยาน 2 ชั่วโมงต่อครั้งจากผลการวิเคราะห์ดังรูปที่ 4.20

4.6.4 พื้นที่ใช้งานรถจักรยาน

กำหนดให้นิสิตสามารถใช้บริการรถจักรยานภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรเท่านั้นเพื่อสะดวกต่อการดูแลรักษาจักรยานระบบแบ่งปัน

4.6.5 แผนบริหารจัดการจักรยาน

เพื่อให้จักรยานระบบแบ่งปันประสบความสำเร็จ และมีความนิยมใช้งานจึงต้องมีแผนบริหารจัดการเพื่อให้จักรยานระบบแบ่งปันมีการพัฒนาขึ้นในทางที่ดี และลดปัจจัยทำที่เคยเกิดขึ้นกับโครงการจักรยานที่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยนเรศวรซึ่งทำให้การใช้จักรยานไม่ได้รับความนิยมโดยจะแบ่งแผนบริหารจัดการออกเป็นแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว แผนระยะสั้นจะเป็นแผนบริหารจัดการเพื่อที่จะทดลองใช้ระบบ และเพิ่มปัจจัยหลักในการสนับสนุนให้นิสิตหันมาใช้จักรยานมากขึ้น ส่วนแผนระยะยาวนั้นเป็นแผนบริหารจัดการเพื่อเพิ่มจำนวนของจักรยานระบบแบ่งปัน และสถานีจอดให้มากขึ้นให้สามารถรองรับการใช้งานได้มากขึ้นและยังมีการกระตุ้น สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการใช้งานจักรยานในการเดินทางอย่างเต็มรูปแบบ

4.6.5.1 แผนระยะสั้น

ก. เริ่มต้นโดยการนำสถานีจอด 2 สถานีก่อน คือ หอพักนิสิตในมหาวิทยาลัย และอาคารเฉลิมพระเกียรติโดยทั้ง 2 สถานีนี้จะใช้อุปกรณ์ส่งสัญญาณ 3 ตัวซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่รับส่งสัญญาณระหว่างสถานีและระบบล็อกซึ่งจะมีช่องสัญญาณรวมทั้งหมด 48 ช่องสัญญาณ และเริ่มต้นให้จักรยานทั้งหมดมี 48 คันซึ่งจอดอยู่หอพักนิสิตในมหาวิทยาลัยทั้งหมด

ข. ทำ Cover Way ขึ้นเพื่อให้เกิดร่มเงาหรือใช้กันฝนเวลาฝนตกซึ่งจะช่วยให้การเดินทางโดยใช้จักรยานมีความน่าใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากเส้นทางหลักๆ ก่อนคือเส้นรอบมหาวิทยาลัย

ก. ปรับปรุงเส้นทางที่จักรยานต้องมีการขับผ่าน และแก้ไขเส้นทางที่มีการชารุดเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ปรับปรุงฝาท่อระบายน้ำ ทางที่ชารุด และเคลื่อนย้ายลิ่งกีดขวางที่เป็นอุปสรรคในเส้นทางของจักรยาน

ก. ทำทางเฉพาะของจักรยานขึ้นโดยอาจกำหนดให้เป็นหนึ่งในกิจกรรมรับน้องใหม่ของมหาวิทยาลัยซึ่งให้นิสิตชั้นปีที่ 1 ดำเนินการทำเส้นทางจักรยานหน้าทางผ่านคณะของนิสิตเองซึ่งเป็นการได้ประโยชน์ทั้งมหาวิทยาลัย และความร่วมมือร่วมใจของนิสิตอีกด้วย

ก. จัดสถานที่ซ่อมบำรุงรักษาจักรยานที่ชัดเจนเพื่อคุณแลจักรยานทั้งก่อนชารุด และหลังชารุดเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อผู้ใช้งาน ในตอนเริ่มต้นให้ผู้ที่ทำการคุณแลรักษาจักรยาน เป็นบุคลากรในมหาวิทยาลัยและนิสิต

ก. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์จักรยานระบบแบ่งปัน เช่น จัดประกวดคำขวัญ หรือสโลแกนของจักรยานระบบแบ่งปัน โดยจะใช้คำขวัญหรือสโลแกนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศมาประชาสัมพันธ์ตามบอร์ดต่างๆ

ก. ในแผนระยะสั้นยังไม่มีการลงโทษผู้ฝ่าฝืน กระทำผิด

4.6.5.2 แผนระยะยาว

ก. ทำสถานีจอดเพิ่มอีก 14 สถานีรวมเป็น 16 สถานีตามหัวข้อการกำหนดจำนวนสถานีเพื่อให้รองรับการใช้งานที่มากขึ้น

ก. เปลี่ยนเนินชั้นลดความเร็วที่ไม่ได้มารฐานในมหาวิทยาลัยให้เป็นเนินชั้นลดความเร็วแบบแฟลตท็อป (Flat top) โดยมีความสูงเท่ากับความสูงของฟุตบาทเพื่อที่จะสามารถใช้เป็นทางข้ามของจักรยานได้

ก. จัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงจักรยาน ซึ่งมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อมาตรฐานของจักรยานโดยตรง และอาจมีการเปิดร้านกาแฟหรือร้านขายของเล็กๆ ควบคู่กันไปด้วย โดยในภายหลังอาจมีการจ้างนิสิตให้มาช่วยในเรื่องของการซ่อมบำรุงจักรยาน

ก. จัดการแข่งขันแรลลี่จักรยานขึ้นโดยใช้ปีตามฐานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ซึ่งในแต่ละฐานจะมีกิจกรรมให้รวมทำด้วย

ก. จัดคอนเสิร์ตเพื่อเป็นการโปรโมทการใช้จักรยานโดยเชิญดาราที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันมาร่วมคอนเสิร์ตรณรงค์การใช้จักรยานด้วย

ก. จำกัดพื้นที่ในการจอดรถจักรยานยนต์และรถยนต์ให้ไปจอดไว้ร่วมกัน มาตรการนี้อาจมีความรุนแรงซึ่งอาจถูกต่อต้านสำหรับบุคคลที่เคยได้รับความสะดวกสนใจในการจอดรถแต่มาตรการนี้จะส่งผลให้นิสิตมีการเดิน การใช้จักรยาน และใช้รถไฟฟ้ามากขึ้น

ช. บทลงโทษสำหรับผู้คืนจักรยานไม่ตรงตามกำหนดเวลา จะทำการดูให้บริการรถจักรยานเป็นเวลา 3 วัน และสำหรับผู้ที่ทำจักรยานสูญหาย จะทำการดูให้บริการรถจักรยานเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา

4.7 ระบบซ่อมบำรุงจักรยาน

การจัดทำระบบซ่อมบำรุงจักรยานนั้น จะได้ประสิทธิภาพสูง ต้องมีระบบบรักษาชั้นส่วนหรือ อะไหล่ให้ดีอยู่เสมอ เป็นการตรวจสอบประจำเพื่อจะป้องกันไม่ให้ขึ้นส่วนหรืออะไหล่ชำรุด การรักษาชั้นส่วนให้อยู่ในสภาพที่สามารถทำงานได้ดี โดยมีการวางแผนป้องกันและบำรุงรักษาไว้ล่วงหน้า เช่น การทำความสะอาด หล่อเลี้น การตรวจสอบสภาพ การบำรุงรักษาเชิงป้องกันเพื่อสังเกตสิ่งผิดปกติอันน่าจะเกิดขึ้นได้ การจดบันทึกสถิติ จะสามารถคาดคะเนช่วงเวลาการซ่อมบำรุงในอนาคตได้ โดยปกติแล้ว การป้องกันจะดีกว่าการที่จะต้องซ่อมแซมขึ้นส่วนหรืออะไหล่ เพราะจะเสียเวลาและงบประมาณน้อยกว่า และมีความพร้อมเมื่อเกิดกรณีที่งานซ่อมแซมฉุกเฉิน (Breakdown) โดยไม่กระทบต่องานบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

โดยมีการสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงจักรยานอยู่ภายในมหาวิทยาลัยบริเวณตรงข้ามอาคารปฏิบัติการวิศวกรรมอุตสาหกรรม (Shop IE) มีการจ้างพนักงานผู้เชี่ยวชาญในด้านการซ่อมบำรุงรถจักรยาน 1 คน และจ้างพนักงานผู้เชี่ยวชาญในด้านระบบการจัดการและมีความเชี่ยวชาญในด้านเทคนิคระบบเครื่องข่ายสถานียืมคืนจักรยานระบบแบ่งเป็น 1 คน

4.7.1 แผนซ่อมบำรุงจักรยานและการบันทึกสถิติการซ่อมบำรุงรักษา

แผนซ่อมบำรุงนี้มีความจำเป็นมากเพื่อที่จะป้องกันการเสียหายของอุปกรณ์ และลดความเสียงต่อการเกิดอุบัติเหตุลงได้ โดยมีการบันทึกสถิติการซ่อมบำรุงเพื่อให้ทราบว่าจักรยานคันนั้นมีจุดไหนบ้างที่เกิดการชำรุดหรือมีอาการผิดปกติแล้วเพื่อที่จะเฝ้าระวังเป็นพิเศษ

4.7.1.1 แผนซ่อมบำรุง

ในแผนซ่อมบำรุงนั้นจะแบ่งเป็นแผนซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) และแผนซ่อมแซมฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance) เพื่อเป็นการป้องกันการชำรุดของจักรยานและยังรองรับการชำรุดที่จะเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดอีกด้วย

แผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

ก. กำหนดให้ตรวจสอบรถจักรยานตามจุดเฝ้าระวังตามที่กำหนดในใบตรวจสอบในภาคผนวก และบันทึกการตรวจสอบทุกครั้ง โดยหมุนเวียนกันไปตามแผนการตรวจสอบรถจักรยาน

ข. หลังจากการตรวจสอบตามจุดเฝ้าระวังแล้ว กำหนดให้เก็บรวบรวมจักรยานที่ชำรุดเพื่อทำการซ่อมบำรุงรักษารถจักรยาน

4.7.2 จุดเฝ้าระวัง

มีเป้าหมาย คือ สามารถทำให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการตรวจสอบประจำวัน โดยมีความรู้ และหลักการของชิ้นส่วนและอะไหล่เป็นสิ่งช่วยเสริม ภายใต้การมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในชิ้นส่วน และอะไหล่ โดยการดำเนินการถ่ายทอดให้การศึกษาอบรมและตรวจยืนยันด้วยการทดสอบในหัวข้อต่างๆ เช่น ระบบขับเคลื่อน ความปลอดภัยและความผิดปกติทั่วไป

4.7.2.1 จุดเฝ้าระวังระบบขับเคลื่อน

ความมีการสังเกตการสั่นคลอนของระบบขับเคลื่อน การเลื่อนตัว การสึกหรอของโซ่และสเตอร์จักรยาน และการชำรุดของที่ปั่นจักรยาน

4.7.2.2 จุดเฝ้าระวังความปลอดภัย

ความมีการสังเกตความเสียหายของชิ้นส่วน เช่น เบรก ที่เหยียบ พักเท้าหลังไฟส่องหลังรถ ตำแหน่งที่ติด อาร์เอฟไอดี (RFID)

4.7.2.3 จุดเฝ้าระวังความผิดปกติทั่วไป

ความมีการสังเกตความผิดปกติทั่วไปของตัวจักรยาน เช่น เบาะอยู่ในสภาพที่จะใช้งานได้ตามปกติหรือไม่ วงล้อรถจักรยานมีการชำรุดเสียหาย เป็นยาเขียงหรือไม่ ระบบล็อกอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ตามปกติหรือไม่

แผนซ่อมแซมรถจักรยานลูกเดิน (Breakdown Maintenance)

ก. เมื่อเกิดเหตุการณ์รถจักรยานชำรุดระหว่างการใช้งาน ให้ผู้ใช้บริการนำจักรยานไปคืนที่สถานีจักรยานที่ใกล้ที่สุดและแจ้งจักรยานชำรุดให้ระบบทราบ หลังจากนั้นจะมีพนักงานผู้รับผิดชอบจะมานำจักรยานที่ชำรุดไปทำการซ่อมบำรุงให้กลับสู่สภาพเดิมและนำจักรยานนั้นกลับคืนสู่ระบบเพื่อใช้งานตามปกติ

ข. เนื่องจากไม่สามารถคาดได้ว่าในหนึ่งวันจะเกิดจักรยานชำรุดเสียหายเป็นจำนวนเท่าไหร่ จึงกำหนดให้พนักงานผู้รับผิดชอบด้านการซ่อมบำรุงรถจักรยานทำการซ่อมบำรุงจักรยานตามความเหมาะสมของจำนวนรถจักรยานที่ชำรุด นอกเหนือจากเวลาเกลี่ยรถจักรยาน

ค. การบันทึกสถิติการซ่อมบำรุงรักษา เมื่อทำการซ่อมบำรุงรักษาเสร็จต้องมีการบันทึกข้อมูล เช่น วันที่ตรวจ จุดที่มีการชำรุดเสียหาย เพื่อในการตรวจสอบและซ่อมบำรุงในครั้งต่อไปจะได้มีการตรวจสอบเป็นพิเศษในจุดที่เคยเกิดการเสียหาย นอกจากนี้การทำสถิติยังสามารถคาดคะเนช่วงเวลาการซ่อมบำรุงในอนาคตได้อีกด้วย

4.8 ระบบซ่อมบำรุงสถานี

ในการจัดการระบบซ่อมบำรุงนั้นนอกจากจะออกแบบเพื่อป้องกันการชำรุดที่อาจจะเกิดขึ้นกับชิ้นส่วนหรืออะไหล่ของจักรยานโดยตรงแล้วนั้น ต้องมีการคำนึงถึงระบบซ่อมบำรุงเชิงป้องกันของสถานีด้วยเพื่อให้ระบบการยืมคืนมีความพร้อมต่อการใช้งาน และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ภายในตัวสถานีประกอบด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ต่างๆซึ่งจำเป็นต่อการดูแลรักษา เช่น หน้าจอแสดงผลแบบดิจิตอลทัชสกรีน คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการรันโปรแกรม ระบบการอ่านบาร์โค้ด ระบบการอ่าน ที่อ่านอาร์เอฟไอดี (RFID Reader) สายไฟ พอร์ต USB และระบบล็อกตัวจักรยาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีระบบซ่อมบำรุงสถานีรถจักรยาน

4.8.1 แผนซ่อมบำรุงสถานีและการบันทึกสถิติการซ่อมบำรุงรักษา

ในแผนซ่อมบำรุงนั้นจะแบ่งเป็นแผนซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) และแผนซ่อมแซมฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance) เพื่อเป็นการป้องกันการขัดข้องของสถานีและและป้องกันระบบหยุดชะงักอีกด้วย

แผนการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

4.8.1.1 กำหนดให้ตรวจสอบสถานีรถจักรยานตามจุดเฝ้าระวังตามที่กำหนดในใบตรวจสอบในภาคผนวก และบันทึกการตรวจสอบทุกครั้ง โดยผู้ดูแลเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามแผนการตรวจสอบรถจักรยาน

4.8.1.2 เมื่อพบว่าสถานีมีการชำรุดเสียหายให้ทำการซ่อมบำรุงทันที เนื่องมาจากถ้าสถานีจอดรถจักรยานมีการขัดข้องจะส่งผลกระทบต่อระบบโดยตรง สถานียืมคืนจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้ใช้บริการสามารถยืมคืนรถจักรยานได้

4.8.2 จุดเฝ้าระวัง

มีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะอาจเกิดขึ้นกับอุปกรณ์ให้มากที่สุดและเพื่อให้ระบบการยืมคืนไม่เดินขาด

4.8.2.1 จุดเฝ้าระวังของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ตรวจสอบอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์สำคัญดังนี้

ก. หน้าจอทัชสกรีน

ข. คอมพิวเตอร์

ค. อุปกรณ์อ่านบาร์โค้ด

4.8.2.2 จุดเฝ้าระวังของอุปกรณ์ที่นำไป

ตรวจสอบอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์สำคัญดังนี้

ก. ระบบล็อกตัวจักรยาน

ช. สายไฟ

ค. พอร์ต

4.8.2.3 จุดเฝ้าระวังความผิดปกติทั่วไป

ควรตรวจสอบอาการผิดปกติที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์สำคัญดังนี้

ก. ความสะอาด เช่น ฝุ่นละออง เปียกชื้น และคราบน้ำมัน

ข. สนิม

ค. อุปกรณ์ป้องกันแสงแดดและน้ำฝน

แผนซ่อมแซมสถานีรถจักรยานฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance)

ก. เมื่อพบว่าสถานีมีการชำรุดเสียหายให้ทำการซ่อมบำรุงทันที เนื่องมาจากสถานีจะต้องจัดการภาระที่ต้องจัดการซ่อมบำรุงทันที ไม่ว่าสถานีจะเป็นสถานีที่ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถยืนคืนรถจักรยานได้

ข. การบันทึกสถิติการซ่อมบำรุงรักษา เมื่อซ่อมบำรุงรักษาเสร็จต้องมีการบันทึกข้อมูลของการตรวจ วันที่ตรวจ และจุดที่มีการชำรุดเสียหายเพื่อหาอุปกรณ์มาเปลี่ยน และในการตรวจสอบครั้งต่อไปจะได้มีการตรวจสอบเป็นพิเศษในจุดที่เคยเกิดการเสียหายยกหัวงการดำเนินการสามารถคาดคะเนช่วงเวลาการซ่อมบำรุงในอนาคตได้

ตารางที่ 4.3 รายละเอียดแผนซ่อมบำรุงรักษา

	(Preventive Maintenance)	(Breakdown Maintenance)
รถจักรยาน	ทำการตรวจเช็ครถจักรยานทั้งหมด 216 คัน ภายใน 1 เดือนเดือน โดยทำการตรวจเช็คทุกวัน วันละ 10 คัน ใช้เวลาในการตรวจเช็ควันจันทร์ถึงศุกร์ 4 สัปดาห์ คิดเป็น 200 คัน และจักรยานที่เหลืออีก 16 คัน จะทำการตรวจเช็คในวันต่อไปจนหมด 216 คัน หมุนเวียนไปจนครบตามจำนวนจักรยาน	เมื่อพบว่ามีการแจ้งจักรยานชำรุดให้รับรวมจักรยานที่เสียทั้งหมดของวันในตอนเย็น และทำการซ่อมบำรุงในวันถัดไป
สถานีรถจักรยาน	ทำการตรวจเช็คสถานีรถจักรยานทั้งหมด 16 สถานี ภายใน 1 อาทิตย์ โดยทำการตรวจเช็คทุกวัน โดยวันจันทร์ถึงวันพุธทั้งสิบตี่ จะทำการตรวจเช็คสถานี 3 สถานีต่อวัน และวันศุกร์จะทำการตรวจเช็ค 4 สถานี หมุนเวียนไปจนครบตามจำนวนสถานี	เมื่อพบว่ามีการแจ้งสถานีชำรุดให้ทำการซ่อมบำรุงทันทีในเวลาทำการ เพื่อให้ระบบกลับมาใช้งานได้ตามปกติ

4.9 งบประมาณของจักรยานระบบแบ่งปัน

ในการจัดทำโครงการระบบบริหารจัดการและระบบซ้อมบำรุงจักรยานระบบแบ่งปันภายใต้ในมหาวิทยาลัยนเรศวรมีงบประมาณที่เกี่ยวข้องในการศึกษาโครงการสามารถแบ่งออกเป็นงบประมาณ 3 ประเภท ดังนี้

4.9.1 งบประมาณรถจักรยาน

เนื่องจากจักรยานมีการออกแบบและจัดทำขึ้นมาจึงมีต้นทุนของจักรยานมาก่อนซึ่งจักรยานที่ออกแบบมาใหม่มีเอกลักษณ์ให้รู้ได้ว่าเป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมีต้นทุนดังนี้

4.9.1.1 เฟรม + ค่าแรง	1 ชิ้น	5,500	บาท
4.9.1.2 วงล้อ	2 ล้อ	1,300	บาท
4.9.1.3 ชีล์วต	2 ชุด	370	บาท
4.9.1.4 แยนต์	1 อัน	300	บาท
4.9.1.5 โซ่จักรยาน	1 เส้น	140	บาท
4.9.1.6 ยางนอก	2 เส้น	350	บาท
4.9.1.7 ชุดกระโถก	1 ชุด	250	บาท
4.9.1.8 บันได	2 ข้าง	350	บาท
4.9.1.9 ยางใน	2 เส้น	130	บาท
4.9.1.10 ดุมหน้าหลัง	2 อัน	440	บาท
4.9.1.11 ปลอกมือ	1 คู่	130	บาท
4.9.1.12 คอแยนต์	1 อัน	370	บาท
4.9.1.13 เพียงหลัง	1 อัน	170	บาท
4.9.1.14 ชุดเด้ายกคอก	1 ชุด	220	บาท
4.9.1.15 หลักอาน	1 อัน	250	บาท
4.9.1.16 อาบเจล	1 อัน	480	บาท
4.9.1.17 มือเบรก	2 อัน	350	บาท
4.9.1.18 สายเบรก	2 เส้น	200	บาท
4.9.1.19 ชาตั้งรถจักรยาน	1 อัน	250	บาท
4.9.1.20 ตัวรัดหลักอาน	1 อัน	250	บาท
4.9.1.21 ชุดจำนำ	1 ชุด	900	บาท
4.9.1.22 ก้ามเบรก	2 อัน	350	บาท

ต้นทุนจักรยานต้นแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร 1 คันคิดรวมเป็นเงิน

13,050 บาท

4.9.2 งบประมาณสถานี

สถานีมีการจัดซื้ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกษาทำเป็นสถานีซึ่งส่วนประกอบของ 1 สถานีจอดจะประกอบไปด้วย ระบบรับข้อมูลจากผู้ใช้งาน ระบบส่งข้อมูลเข้าสู่หน่วยประมวลผลประจำสถานีระบบล็อก และระบบแสดงผล ซึ่งมีต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับสถานีดังนี้

4.9.2.1 ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์	1 ตัว	8,000.00	บาท
4.9.2.2 SOLENOID	16 ตัว	17,680.00	บาท
4.9.2.3 POWER SUPPLY	16 ตัว	20,720.00	บาท
4.9.2.4 Digital I/O	1 ตัว	8,313.90	บาท
4.9.2.5 Label Tag	16 ตัว	1,197.40	บาท
4.9.2.6 RFID reader	16 ตัว	25,680.00	บาท
4.9.2.7 Touch Screen Monitor 10	1 ตัว	8,590.00	บาท
4.9.2.8 Barcode Scanner	1 ตัว	1,487.30	บาท
4.9.2.9 ค่าแรง 520 บาทต่อวัน	5 วัน	2,600.00	บาท
4.9.2.10 ตัวล็อก	16 ตัว	1,440.00	บาท
4.9.2.11 ค่าเหล็ก		2,301.00	บาท
4.9.2.12 ค่าจัดส่งอุปกรณ์		550.00	บาท
4.9.2.13 ค่าโอนเงินซื้ออุปกรณ์		100.00	บาท

ต้นทุนของสถานีที่มีระบบยึดคืนอัตโนมัติที่ออกแบบและคิดค้นเองมีต้นทุนรวมทั้งหมด

98,659.6 บาท

4.9.3 งบประมาณด้านอื่นๆ

งบประมาณด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดร่างระบบแบ่งเป็นยังไงมีดังนี้

4.9.3.1 งบประมาณของโปรแกรมที่ใช้ดำเนินระบบ ไม่เสียค่าใช้จ่าย เพราะมีการพัฒนาการเขียนโปรแกรมขึ้นเองโดยนิสิตมหาวิทยาลัยเรศวร แต่หากคิดค่าโปรแกรมและค่าใช้จ่ายในการติดตั้งระบบคิดเป็น 80,000 บาท

4.9.3.2 งบประมาณค่าระบบปฏิบัติการหรือ License ไม่เสียค่าใช้จ่าย เพราะทางมหาวิทยาลัยมีการให้ดาวน์โหลดระบบปฏิบัติการลิขสิทธิ์ ถ้าคิดต้นทุนระบบปฏิบัติการในปัจจุบัน จะต้องเสียค่า License ของ Windows 7 Ultimate เป็นราคา 6,970 บาท นี้อัพเดตเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2555 ที่เว็บไซต์ www.microsoft.com/thailand

4.9.3.3 งบประมาณการซ่อมบำรุงจัดร่าง สถานีจอดจักรยาน และงบประมาณการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการทั้งระยะสั้น และระยะยาวส่วนนี้ควรได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูล การเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อที่จะกำหนดระบบบริหารจัดการและระบบซ่อมบำรุงจักรยานระบบแบ่งปันขึ้นในมหาวิทยาลัยนเรศวร การออกแบบระบบบันทึก เป็นเพียงการออกแบบเบื้องต้นของระบบในอนาคต แต่สามารถประยุกต์ใช้งานได้ถ้าระบบเกิดขึ้นจริง สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการดำเนินการวิจัย

โครงการนวัตกรรมนี้เป็นการจัดทำระบบบริหารจัดการและระบบซ่อมบำรุงจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยการเก็บข้อมูลที่จำเป็นในการออกแบบระบบบริหารจัดการจักรยานระบบแบ่งปันเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลและออกแบบระบบซ่อมบำรุงทั้งซ่อมบำรุงเชิงป้องกัน และงานซ่อมบำรุงฉุกเฉินเพื่อรับการชำรุดของอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งตัวจักรยานและตัวสถานี โครงการนวัตกรรมนี้เป็นการจัดทำระบบเพื่อที่จะรองรับโครงการจักรยานระบบแบ่งปันที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งในการออกแบบระบบ ได้ทำการศึกษา และทำการสำรวจด้วยแบบสอบถาม สรุปเนื้อหาของแผนงานในส่วนต่างๆ ได้ดังนี้

5.1.1 ระบบบริหารจัดการ

สรุประบบบริหารจัดการจากแผนการดำเนินงานได้ดังนี้

5.1.1.1 ปลดล็อกตัวยาระบบไฟฟ้า และล็อกแบบอัตโนมัติด้วยแรงทางกล เพื่อป้องกันไม่ให้ระบบล้มเหลวเมื่อกระแสไฟฟ้าดับ

5.1.1.2 ระยะเวลาในการยืมคืนสามารถยืมได้นาน 2 ชั่วโมง โดยไม่จำกัดจำนวนครั้งในการยืมจักรยาน

5.1.1.3 ช่วงเวลาในการให้บริการเป็น 24 ชั่วโมง

5.1.1.4 ใช้บัตรนิสิตในการยืมคืนจักรยาน

5.1.1.5 จำกัดพื้นที่การใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยนเรศวรเท่านั้น

5.1.1.6 ระยะเริ่มต้นของระบบครั้งมีจักรยาน 48 คัน มี 96 ตัวล็อก ใน 2 สถานี

5.1.1.7 ระยะยาวของระบบครั้งมีจักรยาน 216 คัน มี 320 ตัวล็อก ใน 16 สถานี

5.1.1.8 ใน 14 สถานีจะมีตัวล็อก 16 ตัวล็อกยกเว้นที่อาคารเฉลิมพระเกียรติและหอพักนิสิตในมหาวิทยาลัยนเรศวรจะตัวล็อกสถานีละ 48 ตัวล็อกเนื่องจากความหนาแน่นของประชากรที่คาดว่าจะใช้งานระบบ

5.1.2 ระบบซ่อมบำรุง

สรุประบบซ่อมบำรุงจากแผนการดำเนินงานได้ดังนี้

5.1.2.1 การซ่อมบำรุงรถจักรยาน

การซ่อมบำรุงรถจักรยานแบ่งการซ่อมบำรุงออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกคือการซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) และส่วนที่สองคือการซ่อมบำรุงฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance)

การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

ก. ทำการตรวจเช็คเพื่อซ่อมบำรุงรักษารถจักรยานทั้งหมด 216 คัน เดือนละ 1 ครั้ง

ข. ทำการตรวจเช็คตามจุดเฝ้าระวังทุกวัน วันละ 10 คัน และทำการตรวจเช็คในวันต่อไปจนครบ 216 คันภายใน 1 เดือน

การซ่อมบำรุงฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance)

ก. เมื่อมีการชำรุดเสียหายของจักรยานระหว่างการใช้บริการให้นำจักรยานไปจอดไว้ที่สถานีที่ใกล้ที่สุด

5.1.2.2 การซ่อมบำรุงสถานีจักรยาน

การซ่อมบำรุงออกเป็นสองส่วนเช่นเดียวกับการซ่อมบำรุงรถจักรยาน ส่วนแรกคือ การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) และงานซ่อมแซมฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance)

การซ่อมบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

ก. ทำการตรวจเช็คเพื่อซ่อมบำรุงรักษาสถานีจักรยานทั้งหมด 16 สถานี อาทิตย์ละ 1 ครั้ง

ข. ทำการตรวจเช็คตามจุดเฝ้าระวังโดยทำการตรวจเช็ค 3 สถานีในวันจันทร์ถึงวันพุธทั้งสิ้น และทำการตรวจเช็ค 4 สถานีในวันศุกร์

การซ่อมบำรุงฉุกเฉิน (Breakdown Maintenance)

ก. เมื่อสถานีจักรยานมีการชำรุดจะมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเข้ามาซ่อมบำรุงทันที (ในเวลาทำการ) เพื่อให้ระบบสามารถทำงานได้อย่างเป็นปกติ

ข. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะทำการซ่อมบำรุงรถจักรยานตามความเหมาะสมของจำนวนรถจักรยานที่ชำรุด และความเสียหายที่รถจักรยานได้รับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของโครงการวิจัยเรื่องระบบบริหารจัดการจัดการจักรยานระบบแบ่งปันภายในมหาวิทยาลัยนเรศวน์สามารถแบ่งข้อเสนอแนะได้ 2 ด้านคือ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำโครงการ

5.2.1.1 การเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้ให้ข้อมูลไม่มีความรู้ในเรื่องจักรยานระบบแบ่งปันก่อนเก็บข้อมูลจึงต้องมีการอธิบายถึงจักรยานระบบแบ่งปันก่อนตอบแบบสอบถามทุกครั้ง

5.2.1.2 ผู้ให้ข้อมูลบางคนไม่สนใจในการให้ข้อมูลมากนัก

5.2.1.3 ในการกำหนดจำนวนที่ล็อกมีข้อจำกัดในเรื่องของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกซ์

5.2.1.4 ในการกำหนดจำนวนสถานีมีข้อจำกัดในเรื่องใกล้แหล่งจ่ายไฟฟ้า

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมีมีการเปิดให้บริการจักรยานระบบแบ่งปัน

5.2.2.1 ปรับปรุงถนนและเส้นทางที่ชำรุด หรือคันแคบเกินไปให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

5.2.2.2 ควรมีการรองรับการใช้งานของบุคคลอื่นๆ ที่ไม่ใช่นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

5.2.2.3 ติดตั้งที่สูบลมยาง ขนาดพกพาที่ตัวรถจักรยานในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

5.2.2.4 ติดตั้งตะกร้าเพื่อรองรับสิ่งของสัมภาระของผู้ขับขี่

5.2.2.5 รถจักรยานควรมีระบบผลิตไฟฟ้าเพื่อนำมาใช้เป็นไฟหน้ารถ เพื่อความปลอดภัยในการใช้บริการเวลากลางคืน

5.2.2.6 ควรมีคู่มือการตรวจสอบสภาพรถไว้กับรถเพื่อสร้างความมั่นคงกับผู้ขับขี่ว่ารถจักรยานนั้นๆ ผ่านการตรวจสอบมาแล้ว

5.2.2.7 ควรมีงบประมาณสนับสนุนในด้านต่างๆ จำกัดมหาวิทยาลัยดังนี้

ก. ด้านการซ่อมบำรุงจักรยาน และสถานีควรมีอย่างเหลืออุปกรณ์สำรองไว้ เมื่อเกิดการขัดข้องจะได้แก้ไขได้ทันทีไม่เสียเวลาในการส่งซ่อมอุปกรณ์

ข. ด้านการจัดทำ Cover Way เพื่อกันแดด และกันฝนในทางจักรยาน

ค. ด้านสื่อประชาสัมพันธ์จักรยานแบ่งปันให้รู้จักอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั้งตามบอร์ดของคณะต่างๆ ตามเว็บไซต์ และภายนอกมหาวิทยาลัย

ง. ด้านการปรับปรุงเนินชั้ลลอดความเร็วในมหาวิทยาลัยให้เป็นเนินชั้ลลอดความเร็วแบบ Flat top ที่ได้มาตรฐาน

จ. ด้านการปรับปรุงป้ายจราจรให้เด่นชัด รวมทั้งติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่เหมาะสมที่ไม่เป็นการกีดขวางและก่อให้เกิดอุบัติเหตุต่อการปั่นจักรยาน

ฉ. ด้านการพัฒนาจักรยานระบบแบ่งปันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ทัดเทียมกับต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

พูลพร แสงบางปลา. (2545).การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการบำรุงรักษา TPM.(3).

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกย์ม รุ่งเรือง. (2553). การวางแผนบำรุงรักษาเชิงป้องกันเครื่องจักรในอุตสาหกรรมรีเลอร์.

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

Jennifer Gregerson et al. SEATTLE bike sharing. University of Washington

สยาม อรุณศรีมงคล.(2551).การดูแลบำรุงรักษาโดยสารเชิงป้องกันเพื่อลดการใช้น้ำมันและ

มลพิษ.กรุงเทพฯ: บางกอกนลล็อก

อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล.(2539).การบริหารจัดการเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข.กรุงเทพฯ :

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

ตารางที่ 1 ใบตรวจสอบรถจักรยาน

ลำดับ	รายการ	รายละเอียดของรถจักรยาน	ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	ใช้จักรยาน	มีน้ำมันล่อสีน และไม่เหลือง			
2	สเตอร์จักรยาน	มีพื้นเพื่องครบรากติ			
3	ที่ปืนจักรยาน	ไม่มีการโยก สั่นคอน			
4	ล้อรถจักรยาน	ไม่มีการเบี้ยวเอียง			
5	ยางรถจักรยาน	ยางไม่อ่อน			
6					
7					
ลำดับ	ความปลอดภัย		ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	เบรก	ใช้ชະลอ และหยุดได้			
2	ที่เหยียบ	ไม่แตกและไม่ชำรุด			
3	ไฟส่องทางหน้ารถ	เบี้ยวเอียงที่ตำแหน่งติดตั้ง			
4	เบาะรองนั่ง	ถึกขาด โยกสั่นคอน			
5					
6					
ลำดับ	อื่นๆ		ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	ตัวล็อก	ล็อกจักรยานได้ ไม่หักงอ			
2	อาร์เอฟไอดี (RFID)	ใช้งานได้ อยู่ตรงตำแหน่ง			
3	โครงรถจักรยาน	ไม่บุบ เบี้ยวเอียง ชำรุด			
4					
5					
(ลงชื่อผู้ตรวจ)					

ตารางที่ 2 ใบบันทึกอุปกรณ์ที่เคยชำรุดของจักรยาน

ชื่อผู้ขอ รับ	ที่อยู่ที่ต้องการ รับ	วันที่ต้องการ รับ	เวลาที่ต้องการ รับ	จำนวนเงินที่ต้อง การจ่าย	หมายเหตุ
ม.ค.					
ก.พ.					
มี.ค.					

ตารางที่ 3 ใบตรวจสอบสถานีจักรยาน

ลำดับ	รายการของอุปกรณ์	รายการตรวจสอบ	ผลการตรวจสอบ	หมายเหตุ
1 /	ระบบรีบซ้อมุก	สามารถอ่านค่าได้ถูกต้อง	ปกติ	ชำรุด
1	RFID Reader	สามารถอ่านค่าได้ถูกต้อง		
2	Barcode Scanner	สแกนบาร์โค้ดปกติ		
3				
สำหรับ	ระบบส่งซ้อมุก	ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	Digital I/O	สามารถส่งสัญญาณได้ปกติ		
2	คอมพิวเตอร์	ดำเนินระบบได้ตามปกติ		
3	สาย USB	ไม่มีการขาดหรือหลุด		
4				
สำหรับ	ระบบแสดงผล	ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	Touch Screen Monitor	ใช้งานได้ตามปกติ		
2				
สำหรับ	ระบบเก็อค	ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	Power Supply	ใช้งานได้ตามปกติ		
2	Solenoid	ปลดล็อกได้ ไม่มีการติดขัด		
3	ตัวล็อก	ล็อกและปลดล็อกได้ปกติ		
4				
สำหรับ	ยืนๆ	ปกติ	ชำรุด	การแก้ไข
1	สายไฟ	จำนวนหุ้มสายไฟไม่ขาด		
2	อุปกรณ์ป้องกันแคดและแผ่น	ไม่ชำรุดแตกหัก		
3	โครงของสถานี	ไม่หักงอ		
4				

ผู้ลงนาม:

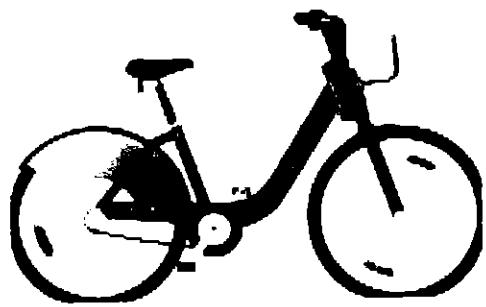

เอกสารแนะนำจักรยานระบบแบ่งปัน

NU BIKE

จักรยานระบบแบ่งปันภายใต้แนวคิดอาลีอับเรสเวร์
(NU Bike Sharing)

- มีจักรยานที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
- ใช้หาระดับในการเชื่อมต่อและบังคับ
- ล็อกโนมัติ
- กล่าวอีกนัยหนึ่งคือป้องกันการขโมยและการตัดต่อ
- มีจักรยานให้บริการ 216 คัน 320 ล้อ สูงสุดใน 16 แห่ง
- มีสูบสูบช่องยาสูดซึ่งจะช่วยให้จักรยานมีความสดใหม่
- สามารถเช่าได้ทุกคน
- ไม่จำต้องชำระเงินให้มาก
- สามารถใช้งานได้ในทุกสถานที่

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ

จักรยานระบบแบ่งปัน มหาวิทยาลัยนเรศวร (พิษณุโลก)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจักรยานระบบแบ่งปันของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร¹ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง			
2. คณะ	☐ คณะแพทยศาสตร์	☐ คณะเภสัชศาสตร์	☐ คณะพยาบาลศาสตร์		
	☐ คณะทันตแพทยศาสตร์	☐ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	☐ คณะสหเวชศาสตร์		
	☐ คณะสังคมศาสตร์	☐ คณะสารสนเทศศาสตร์	☐ วิทยาลัยนานาชาติ		
	☐ คณะวิศวกรรมศาสตร์	☐ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	☐ คณะนิติศาสตร์		
	☐ คณะศึกษาศาสตร์	☐ คณะวิทยาศาสตร์	☐ คณะมนุษยศาสตร์		
	☐ คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	☐ คณะวิทยาการจัดการ			
			และสารสนเทศศาสตร์		
3. ชั้นปี	☐ ปี 1	☐ ปี 2	☐ ปี 3	☐ ปี 4	☐ อื่นๆ .....
4. ค่าใช้จ่ายต่อเดือน					
	☐ น้อยกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001-7,000 บาท	☐ 7,001-9,000 บาท		
	☐ 9,001-11,000 บาท	☐ 11,001-13,000 บาท	☐ 13,001-15,000 บาท		
	☐ 15,001-17,000 บาท	☐ 17,001-20,000 บาท	☐ 20,000 บาทขึ้นไป		
5. ที่อยู่อาศัย					
	☐ หอพักภายในมหาวิทยาลัย	☐ หอพักภายนอกมหาวิทยาลัย	☐ อื่นๆ		
6. วิธีการเดินทางส่วนใหญ่ที่ท่านใช้ในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย					
	☐ ใช้จักรยานยนต์	☐ ใช้รถจักรยาน	☐ โดยสารรถไฟฟ้า		
	☐ ใช้รถยนต์	☐ เดิน			

ตอบที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับจักรยานระบบแบ่งปันภายใต้มหาวิทยาลัยนเรศวร

1. ถ้ามีการให้บริการจักรยานระบบแบ่งปันภายใต้มหาวิทยาลัยนเรศวร ท่านจะใช้บริการ หรือไม่

ใช่

ไม่ใช่ เหตุผล .....

2. ท่านต้องการให้จักรยานระบบแบ่งปัน มีการให้บริการในช่วงเวลาใด

วันจันทร์-ศุกร์

05.00-23.00 น.

06.00-00.00 น.

24 ชั่วโมง

อื่นๆ โปรดระบุ .....

วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์

06.00-20.00 น.

16.00-20.00 น.

10.00-18.00 น.

24 ชั่วโมง

อื่น ๆ โปรดระบุ .....

3. ท่านคิดว่าช่วงปิดเทอมความมีการให้บริการจักรยานระบบแบ่งปันหรือไม่

ควรเปิดให้บริการ เทரาย .....

ไม่ควรเปิดให้บริการ เทรราย .....

4. ท่านต้องการให้มีระยะเวลาในการยืม-คืน ของรถจักรยานระบบแบ่งปันภายใต้มหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นระยะเวลา

เวลางานเท่านั้น

15 นาที

30 นาที

60 นาที

2 ชั่วโมง

3 ชั่วโมง

อื่นๆ โปรดระบุ .....

5. ท่านคิดว่ามีความเฉพาะสูตรหรือไม่สำหรับการใช้บัตรนิสิตในการยืมคืนจักรยาน

เหมาะสม เท่า

.....

ไม่เหมาะสม เท่า

.....

6. ท่านคิดว่าจักรยานจำนวน 216 คัน ใน 16 สถานีจะเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ

7. ท่านคิดว่ามีผู้ใช้อัตราต่อเนื่อง 320 ตัว ใน 16 สถานีจะเพียงพอต่อการให้บริการหรือไม่

เพียงพอ

ไม่เพียงพอ

8. ท่านคิดว่าความมีสิ่งอำนวยความสะดวกของร้านเมื่อจักรยานระบบแบ่งปัน

หลังคา กันแดด กันฝน (Cover way)

ปรับปรุงฟากท่อระบายน้ำบนทุกบาท

สร้างทางจักรยานเพิ่มโดยเฉพาะ

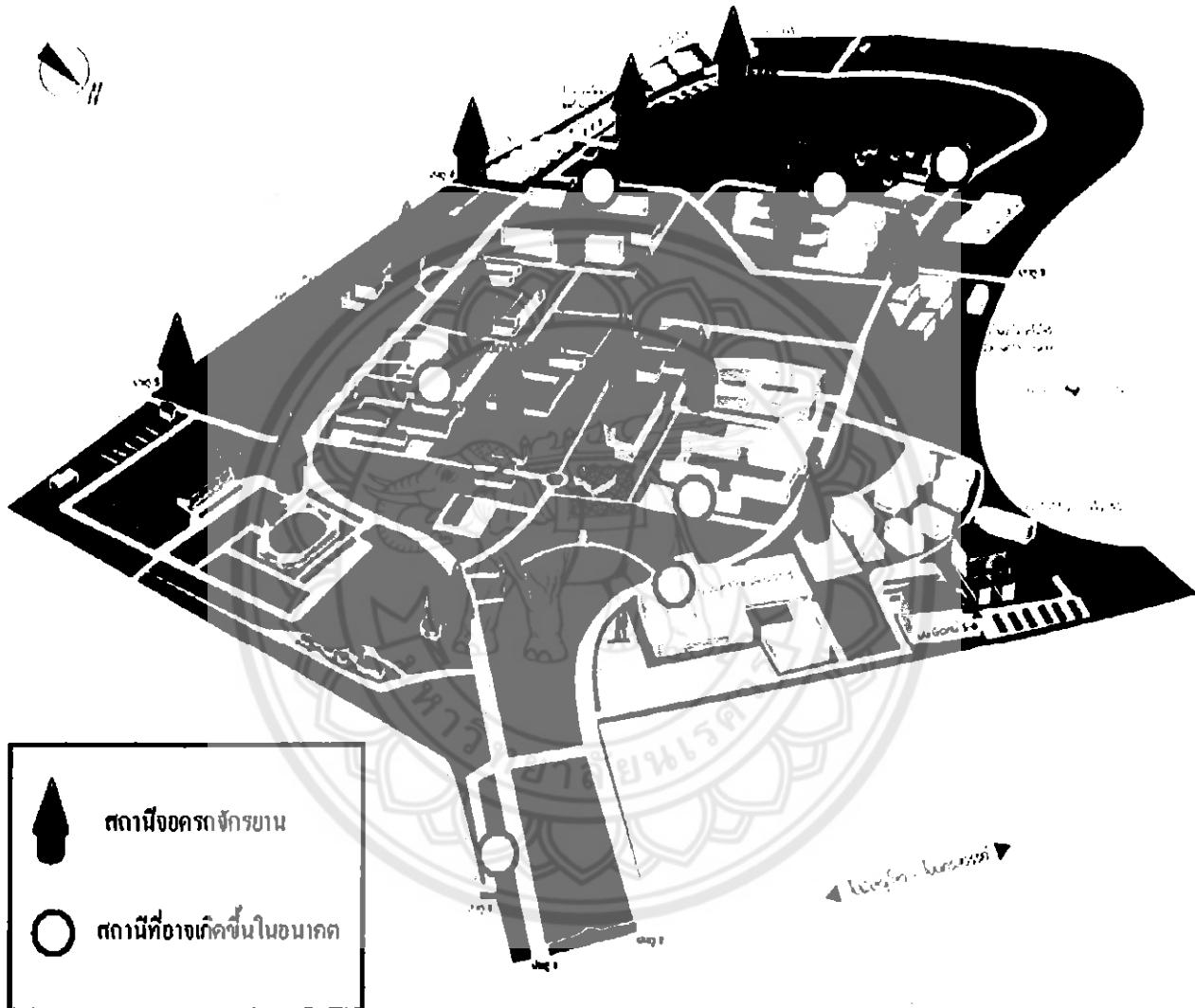
สร้างเป็นชั้ลลอกความเร็วแบบ Flat-top เพื่อให้เป็นทาง

ข้ามของจักรยาน

อื่นๆ โปรดระบุ .....

9. ให้ท่านระบุทำແเน່ງຂອງສານີທີ່ທ່ານຕ້ອງກາໃຫ້ເພີ່ມເພີ່ມລົງໃນ ໂດຍມີເຄີຍຫຼາຍຮຽບດັ່ງນີ້

1. ຕ້ອງກາໃຫ້ມີສານີເກີດຂຶ້ນຕຽນນຳມາກທີ່ສຸດ
2. ຕ້ອງກາໃຫ້ມີສານີເກີດຂຶ້ນຕຽນນຳມາກ
3. ຕ້ອງກາໃຫ້ມີສານີເກີດຂຶ້ນຕຽນນຳປານກລາງ
4. ຕ້ອງກາໃຫ້ມີສານີເກີດຂຶ້ນຕຽນນຳນ້ອຍ

ຮູບພາບ:ສານີທີ່ຈະຈອດຈັດຢູ່ການ ແລະສານີທີ່ໄຟແວໂນີ້ແມ່ວ່າຈະເກີດຂຶ້ນ

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับตัวจักรยาน .....

ข้อเสนอแนะสำหรับสกานปั่นจด .....

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ .....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถามนี้ ข้อมูลที่ได้จะ拿来ทำเคราะห์เพื่อ
เพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างระบบบริหารจัดการจักรยานระบบแบ่งปันต่อไป

